

**UCHWAŁA NR XXXI/227/14
RADY GMINY KALINOWO
z dnia 12 czerwca 2014 roku**

**w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Kalinowo, dla terenów położonych w obrębach
Skomętno Wielkie i Pisanica**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 594 z późn. zm.), art. 12 ust. 1 w związku z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 647 z późn. zm.) oraz uchwały nr XXIV/182/13 Rady Gminy Kalinowo z dnia 12 czerwca 2013r.,

Rada Gminy Kalinowo uchwala, co następuje:

§1. 1. W części tekstowej Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo, stanowiącej załącznik nr 3 „Część II; Kierunki zagospodarowania przestrzennego” do uchwały nr XVII/99/2000 Rady Gminy Kalinowo z dnia 31 lipca 2000 r. z późniejszymi zmianami, wprowadza się następujące zmiany:

1) w podrozdziale 2.2 „Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów”:

a) w ustaleniach dla wsi Pisanica (podrozdział 2.2.2):

- zdanie trzecie o treści: „W zależności od uwarunkowań szczegółowych ustala się możliwość powiększenia obszaru lotniska w kierunku zachodnim.”, zastępuje się zdaniami o treści: „W zależności od uwarunkowań szczegółowych ustala się możliwość powiększenia obszaru lotniska w kierunku zachodnim i wschodnim. Przed powiększeniem obszaru lotniska w kierunku wschodnim należy przeprowadzić analizę obliczeniową przewidywanych uciążliwych oddziaływań (będących wynikiem startów i lądowań maszyn lotniczych oraz funkcjonowania infrastruktury towarzyszącej lotniska, po jego rozszerzeniu) na tereny zabudowy miejscowości Pisanica, w tym m.in. ocenić wpływ prognozowanych oddziaływań akustycznych na tereny podlegające ochronie przed hałasem. Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na potrzeby ewentualnego rozszerzenia lotniska w kierunku wschodnim możliwe jest wyłącznie po stwierdzeniu braku przewidywanych ponadnormatywnych oddziaływań wynikających z funkcjonowania lotniska na tereny miejscowości Pisanica.”,

b) w ustaleniach dla wsi Skomętno Wielkie (podrozdział 2.2.8) dodaje się:

- punkt czwarty o treści: „We wsi Skomętno Wielkie w 1992r. zostało udokumentowane złożo kruszywa naturalnego „Skomętno Wielkie”, a karta rejestracyjna złożo kruszywa naturalnego została zatwierdzona decyzją nr GPŚ.VII-7517/19/93 Wojewody Suwalskiego z dnia 12.01.1993r.”,

- punkt piąty o treści: „Wyznacza się obszar, oznaczony w załączniku graficznym nr 4 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” do uchwały nr XVII/99/2000 Rady Gminy Kalinowo z dnia 31 lipca 2000 r. z późniejszymi zmianami, na którym przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, ograniczając te urządzenia do urządzeń fotowoltaicznych, wykorzystujących energię promieniowania słonecznego. Wyznaczenie obszaru dokonano w części w granicach udokumentowanego złożo kruszywa naturalnego „Skomętno Wielkie”, w związku z zaniechaną eksploatacją tego złożo.”,

- punkt szósty o treści: „Rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW nie może wykluczyć możliwości ponownej eksploatacji złożo i winno uwzględniać występowanie dwóch

stanowisk archeologicznych: AZP 22-81/19 (Skomętno Wielkie, stan 11) – obozowisko z późnego paleolitu, AZP 22-81/18 (Skomętno Wielkie, stan 10) – ślad osadnictwa z epoki kamienia. Realizacja przedsięwzięć w granicach stanowisk archeologicznych winna następować na warunkach określonych w podrozdziale 2.4.2 „Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.”,

- 2) w podrozdziale 2.3.1.1 „Obszary chronionego krajobrazu”:
  - a) w punktorze drugim zadanie o treści: „Rozporządzenie Nr 154 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 198, poz. 3105)”, zastępuje się zdaniem o treści: „Uchwała nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011r., w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego (Dz.Urz.Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2011r. Nr 74, poz.1295),
  - b) zdanie ostatnie o treści: „Wymienione wyżej rozporządzenia wprowadzają szczegółowe ustalenia, zakazy oraz wyjątki od zakazów.” zastępuje się zdaniem o treści: „Wymienione wyżej rozporządzenia i uchwała wprowadzają szczegółowe ustalenia, zakazy oraz wyjątki od zakazów.”.
- 3) w podrozdziale 2.7 „Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym”, w punktorze dziesiątym kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się punktor jedenasty o treści: „ budowa lotniska lokalnego w obrębie Pisanica.”,
- 4) w podrozdziale 2.10 „Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego”, w pkt 10, odnoszącym się do wsi Pisanica, jako konsekwencja zmian zapisów zawartych w podrozdziale 2.2.2, zdanie o treści: „W zależności od potrzeb lokalizacji inwestycji ustala się możliwość powiększenia terenu lotniska w kierunku zachodnim.”, zastępuje się zdaniem o treści: „W zależności od potrzeb lokalizacji inwestycji ustala się możliwość powiększenia terenu lotniska w kierunku zachodnim i wschodnim. Przed powiększeniem obszaru lotniska w kierunku wschodnim należy przeprowadzić analizę obliczeniową przewidywanych uciążliwych oddziaływań (będących wynikiem startów i lądowań maszyn lotniczych oraz funkcjonowania infrastruktury towarzyszącej lotniska, po jego rozszerzeniu) na tereny zabudowy miejscowości Pisanica, w tym m.in. ocenić wpływ prognozowanych oddziaływań akustycznych na tereny podlegające ochronie przed hałasem. Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na potrzeby ewentualnego rozszerzenia lotniska w kierunku wschodnim możliwe jest wyłącznie po stwierdzeniu braku przewidywanych ponadnormatywnych oddziaływań wynikających z funkcjonowania lotniska na tereny miejscowości Pisanica.”.

2. W części graficznej Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo, stanowiącej załącznik nr 4 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” do uchwały nr XVII/99/2000 Rady Gminy Kalinowo z dnia 31 lipca 2000 r. z późniejszymi zmianami, wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w obrębie Skomętno Wielkie (wieś Skomętno Wielkie), na części terenu objętego uchwałą nr XXIV/182/13 Rady Gminy Kalinowo z dnia 12 czerwca 2013 r., wyznacza się obszar, na którym przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, ograniczając te urządzenia do urządzeń fotowoltaicznych, wykorzystujących energię promieniowania słonecznego,
- 2) uzupełnia się legendę załącznika graficznego nr 4 o oznaczenie:
  - a) obszaru, na którym przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – fotowoltaika,
  - b) stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu terenu, wynikających z rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – fotowoltaika.

3. Pozostałe ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo pozostają bez zmian.

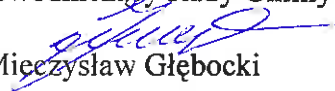
4. Ujednolicona forma Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo, to jest uwzględniająca ustalenia zawarte w ust. 1, 2 i 3, stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

5. Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag dotyczących projektu zmiany Studium stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kalinowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mieczysław Głębocki

Załącznik Nr 1
do Uchwały nr XXXI/227/14
Rady Gminy Kalinowo
z dnia 12 czerwca 2014 roku

UJEDNOLICONA FORMA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KALINOWO

CZEŚĆ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zmiany Studium, będące realizacją uchwały intencyjnej XXIV/182/13 Rady Gminy Kalinowo z dnia 12 czerwca 2013r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo, dla terenów położonych w obrębach Skomentno Wielkie i Pisanica, naniesiono kolorem zielonym.

Kalinowo 2014 r.

SPIS TREŚCI:

1. PODSTAWOWE CELE ROZWOJU GMINY	3
1.1. Cele przestrzenne	3
1.2. Cele społeczne i ekonomiczne	4
1.3. Cele przyrodnicze	4
1.4. Cele kulturowe	5
2. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w użytkowaniu terenów	6
2.2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów	9
2.3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk	17
2.4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	18
2.5. Kierunki modernizacji i rozbudowy układu komunikacji	32
2.6. Kierunki modernizacji i rozbudowy sieci infrastruktury technicznej	34
2.7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	36
2.8. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	36
2.9. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych	37
2.10. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	37
2.11. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej	42
2.12. Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej	43
2.13. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych	44
2.14. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	44
2.15. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych	44
2.16. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji	44
2.17. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	44

Opracowanie bazuje na Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo, uchwalonym uchwałą nr XVII/99/2000 Rady Gminy Kalinowo z dnia 31 lipca 2000 roku wraz z późniejszymi zmianami.

1. PODSTAWOWE CELE ROZWOJU GMINY

Przyjmuje się zasadę zrównoważonego rozwoju jako optymalny cel polityki przestrzennej gminy. Wszechstronny rozwój cywilizacyjny i gospodarczy społeczności gminy postępować będzie bez degradacji zasobów naturalnych, przy zachowaniu dla przyszłych pokoleń dziedzictwa przyrody i kultury. Realizacja zasady zrównoważonego rozwoju następować powinna przy jednoczesnym dążeniu do osiągnięcia ładu przestrzennego rozumianego jako takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględni w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

1.1. Cele przestrzenne

Cele przestrzenne skierowane są na kształtowanie ładu przestrzennego w planowanym zagospodarowaniu gminy przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych środowiska oraz podnoszeniu walorów krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem efektywności wykorzystania tych zasobów.

Dla ściślejszego określenia polityki przestrzennej, wyróżniono na obszarze gminy dwie strefy funkcjonalne, w których realizowane będą nieco odmienne cele.

- Strefa A – o dominującej funkcji produkcji rolnej,
- Strefa B – o dominującej funkcji rolniczej, turystycznej i rekreacyjnej.

Kształtowanie ładu przestrzennego w obszarze o dominującej funkcji rolniczej osiągnąć będzie poprzez następujące działania:

- 1) optymalne zagospodarowanie terenów osadniczych poprzez ich pełne uzbrajanie i podnoszenie standardu dróg komunikacyjnych,
- 2) sprzyjanie należytemu utrzymaniu istniejących zasobów budowlanych, urządzeń technicznych, dróg i sieci infrastruktury technicznej,
- 3) modernizację układu komunikacyjnego gminy, zarówno wewnętrznego jak i zewnętrznego w celu poprawy drożności i bezpieczeństwa ruchu,
- 4) wykorzystanie potencjału związanego z planowaną realizacją międzynarodowej drogi Via Baltica poprzez wyznaczenie terenów inwestycyjnych pod komercyjną działalność gospodarczą,
- 5) wywieranie wpływu na prawidłowy rozwój przestrzenny terenów osadniczych i form nowej zabudowy w nawiązaniu do miejscowych tradycji zabudowy,
- 6) przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy i lokalizacji obiektów nieharmonizujących z krajobrazem wiejskim poza terenami osadniczymi,
- 7) porządkowanie terenów nieczynnych cmentarzy,
- 8) porządkowanie terenów zdegradowanych krajobrazowo w wyniku niewłaściwej gospodarki i zaniedbań,
- 9) sprzyjanie zwiększaniu powierzchni gospodarstw rolnych.

Polityka przestrzenna w obszarze o dominującej funkcji rolniczej, turystycznej i rekreacyjnej realizowana będzie poprzez działania wymienione powyżej uzupełnione o:

- 1) wyznaczenie dodatkowych terenów przeznaczonych na cele rozwoju turystyki z uwzględnieniem chłonności środowiska,
- 2) wspomaganie działań zmierzających do utworzenia drogi wodnej pomiędzy Krainą Wielkich Jezior Mazurskich a Pojezierzem Elckim,
- 3) przekształcanie i przystosowywanie terenów osadniczych dla potrzeb obsługi ruchu turystycznego,
- 4) sprzyjanie tworzeniu nowych miejsc noclegowych dla turystów,
- 5) wyznaczanie szlaków dla turystyki wędrownej (żeglarstwo, kajakarstwo, wędrowki piesze, rowerowe, konne) z uwzględnieniem budowy niezbędnej do ich funkcjonowania infrastruktury,
- 6) wykorzystanie potencjalnych możliwości jakie niesie działalność elckiej kolei wąskotorowej,
- 7) ograniczenie uciążliwości dla środowiska obiektów związanych z produkcją rolną i przetwórstwem płodów rolnych.

1.2. Cele społeczne i ekonomiczne

Podstawowym celem społecznej i ekonomicznej polityki przestrzennej gminy jest poprawa jakości życia i dobrobytu mieszkańców. Realizacja tych celów osiągnana będzie głównie poprzez działania zamierzające do uruchomienia mechanizmów stymulujących rozwój działalności gospodarczej i efektywną działalność w zakresie rozbudowy infrastruktury społecznej i technicznej. Głównymi barierami na drodze do poprawy jakości życia i dobrobytu mieszkańców gminy Kalinowo są:

- wysokie bezrobocie,
- gospodarka gminy oparta w przeważającej części na funkcji rolnej,
- nieefektywna struktura i jakość gospodarstw rolnych stanowiących podstawę utrzymania znacznej części mieszkańców gminy,
- niedostatek ilościowy i jakościowy zasobów mieszkaniowych,
- niedostateczne uzbrojenie w infrastrukturę techniczną.

Likwidacja wymienionych barier stanowić będzie priorytet polityki społecznej i ekonomicznej gminy. W tym celu podejmowane będą następujące działania:

- 1) przygotowanie terenów i ofert lokalizacyjnych pod różnego rodzaju działalność gospodarczą i usługową, ze szczególnym uwzględnieniem terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie węzła na drodze międzynarodowej Via Baltica,
- 2) przeznaczenie terenów o sprzyjających walorach na cele rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań,
- 3) tworzenie rezerw terenowych na potrzeby nowej zabudowy mieszkaniowej,
- 4) umożliwianie zmiany profilu działalności właścicielom nieefektywnych gospodarstw rolnych lub uruchamianie działalności uzupełniającej na bazie tych gospodarstw np. agroturystyka, turystyka pobytowa, usługi turystyczne,
- 5) objęcie ochroną najbardziej wartościowych gleb dla potrzeb rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- 6) dalszy rozwój infrastruktury technicznej zwłaszcza w zakresie gospodarki ściekowej i łączności,
- 7) dalszą modernizację i rozbudowę istniejącej sieci obiektów obsługi ludności (oświata, służba zdrowia, kultura),
- 8) pomoc osobom niepełnosprawnym poprzez likwidowanie barier komunikacyjnych,
- 9) jako działania uzupełniające należy dodać tworzenie systemu preferencji i zachęt do podejmowania działalności gospodarczej oraz działania mające na celu promocję gminy.

1.3. Cele przyrodnicze

Cele przyrodnicze rozwoju gminy wyrażają się w ochronie i racjonalnym kształtowaniu środowiska przyrodniczego poprzez dostosowanie poziomu i intensywności jego zagospodarowania i użytkowania do naturalnej chłonności i jego odporności na antropopresję. Ze względu na to, że każda działalność człowieka odbywa się w środowisku przyrodniczym, osiąganie celów przyrodniczych wywierać będzie istotny wpływ na większość działań związanych z realizacją polityki przestrzennej gminy. Analiza dotychczasowej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy pozwala określić predyspozycje środowiska do podjęcia działań nad ukształtowaniem nowej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Kalinowo. Wyraźne określenie działań dla realizacji celów przyrodniczych polityki przestrzennej gminy w zestawieniu z celami społeczno-ekonomicznymi pozwala zidentyfikować możliwe konflikty.

Cele przyrodnicze realizowane będą poprzez:

- 1) zachowanie istniejącego potencjału środowiska przyrodniczego w postaci wód otwartych i cieków wodnych, lasów, zadrzewień przybrzeżnych, jezior, zadrzewień śródpolnych, a także zieleni parkowej przy byłych dworach w Piętkach, Przepiórkach, Romotach, Wólce Gołubskiej i Wysokiem,
- 2) przywrócenie zieleni śródpolnej na terenach uprawowych byłych Państwowych Gospodarstw Rolnych,
- 3) rekultywacja obszarów zdegradowanych wyrobiskami po poborze kruszywa naturalnego oraz renaturalizacja środowiska przyrodniczego po usunięciu nielegalnych wysypisk odpadów stałych,

- 4) powstrzymanie procesu eutrofizacji jezior i śródpolnych oczek wodnych oraz ochronę zasobów wód podziemnych poprzez racjonalne nawożenie użytków rolnych i zapobieganie zrzutom nieoczyszczonych ścieków do jezior i cieków wodnych,
- 5) redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego poprzez propagowanie ekologicznych form wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej dla mieszkalnictwa, obiektów usługowych, produkcyjnych i użyteczności publicznej, również poprzez wspieranie realizacji elektrowni wiatrowych na terenach wskazanych na rysunku studium,
- 6) zachowanie unikatowych walorów przyrodniczych terenów poprzez objęcie ich ochroną prawną, dotyczy to proponowanego rezerwatu przyrody na obszarze lasisto-bagiennym rozciągającym się południkowo pomiędzy jeziorami Nieciecz, Głębokie, Błotniste, Okrągłe, Rudnik i Stackim oraz obszaru p.n. „Torfowisko Zocie”.

1.4. Cele kulturowe

Generalny cel kulturowy polityki przestrzennej gminy jest taki jak w całym kraju. Jest nim takie korzystanie z dziedzictwa kulturowego, aby zachować go w jak najlepszym stanie dla przyszłości. Sposoby realizacji tego celu zależą od zasobów i stanu środowiska kulturowego, a także od jego lokalnej specyfiki. W gminie Kalinowo na generalny cel kulturowy składają się cele szczegółowe sformułowane w odniesieniu do rozpoznanych i opisanych w pierwszej części Studium – zasobów środowiska kulturowego gminy. Cele te obejmują:

- 1) zachowanie obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego prawnie chronionych,
- 2) ochrona zarejestrowanych i nowoodkrytych obiektów archeologicznych,
- 3) wyodrębnienie i objęcie ochroną jednostek architektoniczno-krajobrazowych oraz określenie zasad i zakresu tej ochrony dla poszczególnych jednostek,
- 4) odrestaurowanie najcenniejszych obiektów,
- 5) wykorzystanie i udostępnienie zachowanych zasobów dziedzictwa kulturowego w celu poszerzenia świadomości społeczeństwa w tym zakresie, promocji wizerunku gminy, uatrakcyjnienia oferty turystycznej i upowszechnienia wiedzy o historii regionu,
- 6) rehabilitacja wiejskiego krajobrazu na terenach zdewastowanych,
- 7) ochrona zachowanych cmentarzy i kwater wojennych.

2. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w użytkowaniu terenów

Przekształcenia i rozwój obecnego układu osadniczego spowodowany będzie:

- rozwojem budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego związanego ze wzrostem liczby samodzielnych gospodarstw domowych i wymianą zużytej substancji mieszkaniowej,
- przekształceniami struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w strefie B (rolniczej, turystycznej i rekreacyjnej) i przewidywanymi w związku z tym inwestycjami w zakresie bazy turystycznej i rekreacyjnej,
- dążeniem do podwyższania standardu zamieszkania związanym z postępowaniem cywilizacyjnym i wzrostem zamożności mieszkańców gminy,
- rozwojem inwestycji w zakresie usług i drobnej wytwórczości.

Wyżej wymienione działania inwestycyjne generalnie realizowane będą w obrębie istniejącej, wiejskiej sieci osadniczej z uwzględnieniem jej struktury i hierarchii oraz przy zachowaniu następujących zasad:

- lokalizowanie nowych obiektów budowlanych na terenach zwartej zabudowy wsi i w powiązaniu z istniejącą siecią drogową,
- przeciwdziałanie rozproszonej obudowie brzegów jezior i dróg,
- zabezpieczenie publicznego dostępu do brzegów jezior i lasów na etapie lokalizowania nowych inwestycji,
- adaptowanie istniejącej zabudowy zagrodowej w dobrym i średnim stanie technicznym z możliwością rozbudowy w ramach istniejących siedlisk,
- adaptowanie obiektów po byłych Państwowych Gospodarstwach Rolnych na cele produkcji rolnej, usług, drobnej wytwórczości, składów i inne cele nieuciążliwe dla mieszkańców i środowiska,
- preferowanie architektury nawiązującej do tradycyjnych form zabudowy mazurskiej ze stromymi dachami krytymi dachówką lub blachą dachówkopodobną i zastosowaniem tradycyjnych materiałów wykończenia elewacji np. cegła, kamień, drewno,
- umożliwienie inwestycji o charakterze specjalnym, definiującym współczesną tożsamość gminy,
- rozwijanie infrastruktury technicznej i społecznej wsi.

Zasadnicze kierunki rozwoju osadnictwa wiejskiego oraz zasady kształtowania jednostek osadniczych należy rozumieć następująco:

- zachowanie istniejącego układu przestrzennego wsi oznacza, że nowa zabudowa rozwijana będzie poprzez uzupełnianie wolnych przestrzeni w granicach zabudowy pokazanych na rysunku studium,
- rozwój ograniczony przestrzennie oznacza możliwość rozwoju istniejącego układu przestrzennego wsi z wyłączeniem nowego zainwestowania w określonych obszarach lub kierunkach spowodowanego istotną kolizją przestrzenną np. stanowisko archeologiczne,
- rehabilitacja istniejącego układu przestrzennego oznacza, że pożądane są zabiegi mające na celu przywrócenie zburzonego ładu przestrzennego jednostki osadniczej lub jej części z możliwościami umiarkowanego rozwoju np. pozostałości byłego PGR,
- rozwój funkcjonalno-przestrzenny oznacza zgodę na przekształcenie i rozwój istniejącego układu urbanistycznego miejscowości związany ze zmianą dominującej funkcji wsi,
- intensywny rozwój funkcjonalno-przestrzenny oznacza wskazania do intensyfikacji rozwoju wsi zarówno w zakresie lokalizacji nowych funkcji jak również przekształcenia i rozbudowy obecnej struktury przestrzennej.

Zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej należy realizować przy zachowaniu następujących wytycznych:

- struktura funkcjonalno-przestrzenna została wyznaczona poprzez wyodrębnienie „obszarów

przeznaczonych do zainwestowania” (obszarów urbanizacji) jako: „stan istniejący” (obszar zabudowany) oraz „kierunki rozwoju” (obszar rozwoju zabudowy),

- na rysunku Studium wyodrębniono:
  - tereny wielofunkcyjne rozumiane jako współistnienie funkcji mieszkaniowej oraz funkcji uzupełniających (w tym np. usługi nieuciążliwe, drobna wytwórczość, rzemiosło, rolnictwo), które nie kolidują i wzbogacają funkcję podstawową,
  - tereny usług z zielenią towarzyszącą (przede wszystkim usługi turystyczne, związane z obsługą ruchu turystycznego, dopuszcza się realizację funkcji rekreacji indywidualnej),
  - tereny rekreacji z przewagą rekreacji indywidualnej (tereny charakteryzują się niską intensywnością zabudowy),
  - tereny działalności gospodarczej z przewagą funkcji produkcyjnej i usługowej, z możliwością występowania funkcji handlowej,
  - tereny specjalne rozumiane jako obszary lokalizacji inwestycji nie zaliczanych do żadnego z wyżej wymienionych kierunków rozwoju (np. lotnisko, parking itp.),
  - tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dominacją użytków rolnych i dopuszczeniem zabudowy siedliskowej,
  - lasy,
- realizacja zabudowy na terenach oznaczonych jako kierunki rozwoju następować powinna po uwzględnieniu wymagań dotyczących uzbrojenia poszczególnych terenów (granice tych terenów mogą ulegać zmianie jedynie na postawie analizy uwarunkowań szczegółowych sporządzonych w toku realizacji planu miejscowego),
- ustala się możliwość realizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów poszczególnych obrębów,
- tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie jezior należy chronić przed niekontrolowanym zainwestowaniem,
- wyznaczone na rysunku studium obszary przeznaczone do zainwestowania należy traktować jako obszary zwartej zabudowy wsi,
- realizacja inwestycji o charakterze specjalnym wymaga sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (z wyjątkiem inwestycji celu publicznego),
- w celu aktywizacji terenów predysponowanych do rozwoju funkcji turystycznych proponuje się wspieranie inwestycji związanych z koncepcją połączenia szlaków wodnych Krainy Wielkich Jezior Mazurskich oraz Pojezierza Etckiego,
- przy lokalizowaniu funkcji uciążliwych należy uwzględniać istniejące i projektowane zainwestowanie terenów, minimalizować negatywny wpływ na środowisko, stosować zieleń izolacyjną, a ewentualne uciążliwości ograniczyć do granic terenu inwestycji,
- terenami wyłączonymi z zabudowy są tereny o wybitnych wartościach krajobrazowych oraz kluczowych dla równowagi przyrodniczej wskazane na rysunku Studium.

Dla usprawnienia realizacji założonych celów polityki przestrzennej uwzględniając występowanie zróżnicowanych uwarunkowań rozwoju gminy powstał dwustopniowy podział strefowy pokazany na rysunku studium:

- Strefa A – rozwoju opartego na gospodarczej dominacji funkcji produkcji rolnej.
- Strefa B – aktywizacji gospodarczej i przekształceń ukierunkowanych na rozwój turystyki i rekreacji.

Strefa A obejmuje swoim zasięgiem zdecydowaną większość terenów gminy poza południowo-zachodnim pasem rozciągającym się wzdłuż brzegów jezior i rzeki Legi i poza kompleksem lasów w centralnej części gminy rozciągających się na północ od Stacz i Romot wraz z jeziorem Skomętno oraz poza terenami wokół jeziora Golubskiego.

Strefa A charakteryzuje się:

- występowaniem dużych i zwartych obszarów o stosunkowo wysokiej produktywności gleb,
- występowaniem licznych jeszcze obiektów bazy produkcyjnej byłych Państwowych Gospodarstw Rolnych nadających się do wykorzystania,
- dobrymi połączeniami komunikacyjnymi z Kalinowem i ośrodkami wyższego rzędu (Etł, Augustów),

- występowaniem nadwyżek siły roboczej,
- brakiem przemysłu,
- czystym ekologicznie środowiskiem,
- urozmaiconą rzeźbą terenu,
- bogatą szatą roślinną w formie lasów, zagajników i zarośli śródpolnych.

Wymienione uwarunkowania stanowią szansę dla zrównoważonego rozwoju strefy ukierunkowanego na produkcję rolniczą. Modernizacja rolnictwa indywidualnego i stopniowa zmiana jego mało efektywnej struktury, wraz z likwidacją innych zdefiniowanych wcześniej barier rozwoju jest celem priorytetowym. Ochrona środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zwiększenie kompleksów leśnych kosztem najsłabszych gleb mogłoby tworzyć nową jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej, czystej ekologicznie, której produktem byłaby żywność zdrowa, coraz bardziej ceniona i poszukiwana na rynku europejskim.

Strefa B obejmuje swoim zasięgiem południowo-zachodnią część obszaru gminy w formie pasa rozciągającego się wzdłuż jeziora Golubskiego, Selmęt Wielki, rzeki Legi, jezior: Białego, Stackiego, Przepiórka, Rajgrodzkiego oraz obszar lasów i jezior na północ od wsi Stacze i Romoty wraz z jeziorem Skomętno.

Strefa B charakteryzuje się:

- występowaniem wielu jezior o bardzo dużej przydatności rekreacyjnej,
- występowaniem obszarów o predyspozycjach do rozwoju turystyki,
- brakiem bazy turystycznej,
- występowaniem obszarów o dużej różnorodności i atrakcyjności przyrodniczej,
- występującymi w jej obszarze elementami ekosystemu o znaczeniu ponadlokalnym, korytarzem ekologicznym o znaczeniu krajowym i obszarem węzłowym o znaczeniu międzynarodowym,
- czystym ekologicznie środowiskiem,
- mało efektywnym rolnictwem,
- stosunkowo mniejszą ilością dobrych gleb,
- brakiem przemysłu,
- występowaniem nadwyżek siły roboczej,
- dogodnym powiązaniem komunikacyjnym z Ełkiem zabytkową kolejką wąskotorową.

Wymienione uwarunkowania stanowią szansę dla intensywnego rozwoju tej strefy ukierunkowanego na obsługę turystyki i rekreacji. Wzrost ilościowy i jakościowy bazy turystycznej i szeroko rozumianej infrastruktury jest oczywistą szansą rozwoju tego obszaru. Zachowanie zasady zrównoważonego rozwoju ma tu szczególne znaczenie ze względu na wartość istniejącego środowiska przyrodniczego i średniej jego odporności na antropopresję. Ekologiczne formy efektywnej produkcji rolnej należy traktować równorzędnie z rozwojem turystyki.

Turystyka i rekreacja rozwijane będą w strefie B o funkcji rolniczej, turystycznej i rekreacyjnej. Obszar ten posiada znaczne możliwości rozwoju funkcji rekreacyjnej, jako istotnego czynnika aktywizacji. Obecne, niewielkie zainwestowanie turystyczne w znikomym stopniu wykorzystuje potencjalną pojemność rekreacyjną tego rejonu.

Budowa nowych obiektów infrastruktury turystycznej jest warunkiem niezbędnym do rozwoju turystyki pobytowej i wędrowniej. Potrzeby w tym zakresie będą uzupełniane poprzez:

- urządzenie plaż i kąpielisk w miejscowościach posiadających do tego warunki,
- lokalizację przystani wodnych i wypożyczalni sprzętu turystycznego,
- rozwijanie turystyki konnej,
- urządzenie parkingów i wiat przystanków autobusowych,
- dokładne oznakowanie informacyjne dróg i obiektów turystycznych,
- rozwijanie sieci obiektów handlu i gastronomii,
- zwiększanie dostępności do telefonów, usług pocztowych i bankowych,
- rezerwowanie terenów dla boisk, kortów i rekreacji czynnej.

Jeziro Selmęt Wielki i zespół jezior rajgrodzkich stanowią akweny o predyspozycjach do rozwoju żeglarstwa. Przez teren gminy Kalinowo prowadzi szlak kajakowy Mazursko-Augustowski rozpoczynający się w Olecku, dalej rzeką Legą do Jeziora Selmęt Wielki i znów rzeką Legą do Jeziora Stackiego i Rajgrodzkiego, a następnie z Rajgrodu rzeką Jegrznią w kierunku Augustowa.

Na trasie tego szlaku postuluje się rozbudowę infrastruktury:

- budowę stanic wodnych ze stałymi dużymi, ogólnodostępnymi pomostami przy brzegu jeziora Selmęt Wielki w miejscowościach Laski Wielkie, Łoje, Makosieje oraz przy brzegach jezior: Stackiego, Białego i Przepiórka w miejscowościach: Stacze, Romoty, Jędrzejki, Lisewo i Skrzypki.
- wyznaczenie lokalizacji pól namiotowych i campingów z dostępem do jeziora,
- urządzenie wygodnych przystani na odcinku Legi w miejscowościach: Sypitki, Kucze i Stacze oraz obozowiska przy brzegu rzeki pomiędzy Makosiejami i Sypitkami,
- urządzenie obozowiska dla żeglarzy i kajakarzy nad jeziorem Stackim i Przepiórka,
- umożliwienie dogodnej przeprawy wodnej z jeziora Stackiego do Białego,
- utrzymanie spławności odcinka rzeki Legi pomiędzy jeziorem Selmęt Wielki i Stackim oraz oznakowanie szlaku wodnego.

Nie ma obecnie na terenie gminy oznaczonych szlaków rowerowych. Jedyna turystyczna trasa rowerowa biegnąca wokół jeziora Selmęt Wielki wymaga działań – jak szlaki piesze. Na rysunku studium oznaczono międzyregionalną trasę rowerową: Stare Juchy – Ełk – Krzywe – Boryny – Augustów, która umożliwi przejazd w rejon Biebrzańskiego Parku Narodowego oraz w rejon Pojezierza Augustowskiego z kierunku Wielkich Jezior Mazurskich.

Przez teren gminy Kalinowo prowadzą dwa oznakowane szlaki turystyki pieszej:

- Szlak żółty: Ełk, Szyba, Mrozy Wielkie, Sordachy, Laski Małe, Sypitki, Stacze, J. Nieciecz, Romoty, Borzymy, Bargłów Kościelny, Netta I, Białobrzegi, Augustów.
- Szlak zielony: Zawady – Tworki, Krzywe, Kucze, Stacze, J. Nieciecz, Skomętno Wielkie, Wierzbowo, Szeszki, Wilkasy Wieliczki, Olecko Małe, Gąski, Zajdy, Kukowo, Zawady Ełckie, Stare Juchy, Garbnik, Rożyńsk, Klusy.

W celu intensyfikacji wykorzystania tych szlaków postuluje się następujące działania:

- dokładne oznakowanie szlaków i opisanie tras w przewodnikach turystycznych,
- powiązanie trasy szlaków z planowaną bazą turystyczną w Sypitkach, Kuczach, Staczach i Romotach,
- przystosowanie tych szlaków do turystyki rowerowej,
- włączenie do tras obu szlaków wycieczek Ełcką Koleją Wąskotorową.

Ełcka Kolej Wąskotorowa stanowi podstawową atrakcję turystyczną na terenie gminy. Należy chronić ten zabytek kolejnictwa i dbać o utrzymanie walorów turystycznych szlaku. W tym celu postuluje się:

- urządzenie przystanków kolejowych w poszczególnych miejscowościach wyposażonych i zaaranżowanych w stylu retro, z wykorzystaniem zachowanych bądź zrekonstruowanych urządzeń stacyjnych,
- utrzymanie torowisk, mostów, wiaduktów i urządzeń obsługi ruchu,
- powiązanie programu przystanków turystycznych z bazą turystyczną planowaną do realizacji w południowej części gminy.

2.2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

2.2.1. KALINOWO – ośrodek gminy

- Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla szeroko pojętego obszaru zwartej zabudowy wsi, szczególnie w celu zabezpieczenia terenów stanowiących własność komunalną, na cele publiczne.
- Planowana budowa drogi krajowej nr 16 w nowym korytarzu oraz drogi międzynarodowej Via Baltica umożliwi rozwój przestrzenny miejscowości Kalinowo, dodatkowo uruchamiając tereny inwestycyjne przy drodze o randze międzynarodowej.

- Realizacja wdrożonego systemu kanalizacji sanitarnej.
- Ustalenia planu miejscowego powinny uwzględniać specjalny charakter wyznaczonego w studium obszaru przestrzeni publicznej jako miejsca o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych, również z uwagi na znaczenie Kalinowa jako ośrodka koncentracji na poziomie lokalnym.

2.2.2. PISANICA – funkcja usługowa wspomagająca ośrodek gminny Kalinowo – mieszkaniowa i produkcji rolnej. Należy zwrócić szczególną uwagę na możliwość lokalizacji lotniska, które zyska nowe znaczenie po realizacji drogi międzynarodowej. W zależności od uwarunkowań szczegółowych ustala się możliwość powiększenia obszaru lotniska w kierunku zachodnim i wschodnim. Przed powiększeniem obszaru lotniska w kierunku wschodnim należy przeprowadzić analizę obliczeniową przewidywanych uciążliwych oddziaływań (będących wynikiem startów i lądowań maszyn lotniczych oraz funkcjonowania infrastruktury towarzyszącej lotniska, po jego rozszerzeniu) na tereny zabudowy miejscowości Pisanica, w tym m.in. ocenić wpływ prognozowanych oddziaływań akustycznych na tereny podlegające ochronie przed hałasem. Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na potrzeby ewentualnego rozszerzenia lotniska w kierunku wschodnim możliwe jest wyłącznie po stwierdzeniu braku przewidywanych ponadnormatywnych oddziaływań wynikających z funkcjonowania lotniska na tereny miejscowości Pisanica.

- Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów we wschodniej części wsi, przewidzianych jako rozwojowych, w tym dla mieszkalnictwa jednorodzinnego, usług i drobnej wytwórczości.
- Realizacja wdrożonego systemu kanalizacji sanitarnej.

2.2.3. LASKI WIELKIE I ŁOJE – równorzędne, zabudowa mieszkaniowa, funkcja rolnicza, funkcja rekreacyjna.

- Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obejmującego teren całej wsi na długości jej przylegania do jeziora Selmęt Wielki, z uwzględnieniem wyznaczania terenów pod budownictwo turystyczno-wypoczynkowe.
- W przypadku modernizacji drogi powiatowej Romoty – Sędki wskazane byłoby przełożenie odcinka tej drogi po północnej stronie istniejącej i planowanej zabudowy. Nowe tereny rekreacyjne zintegrowane zostałyby z terenami ogólnodostępnego wypoczynku w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora, wyłączone z tranzytowego ruchu samochodowego na w/w drodze.
- Celowe wydaje się podjęcie działania dla ograniczenia zabudowy oraz podziału gruntów budowlanych i rolnych przed sporządzeniem i zatwierdzeniem miejscowego planu, o którym mowa wyżej, w celu:
  - uniknięcia chaosu w zagospodarowaniu wsi,
  - zabezpieczenia dostępności do jeziora z projektowanej zabudowy turystyczno-wypoczynkowej,
- Realizacja wdrożonego systemu kanalizacji sanitarnej.
- Rozważyć wybudowanie przystani wodnej, w tym również dla statku (statków) spacerowych po jeziorze Selmęt Wielki i przewidzieć lokalizację stanic wodnych z pomostami.
- Wyposażenie obu wsi w odpowiednią infrastrukturę społeczną i bazę rekreacyjną zapewniającą dobre warunki wypoczynku i atrakcyjność pobytu.
- Urządzenie ogólnodostępnego kąpieliska jako obszaru przestrzeni publicznej wraz z niezbędnym zapleczem.
- Położenie wsi w obszarze chronionego krajobrazu obliguje do szczególnej troski o walory architektoniczne projektowanych budowli.

2.2.4. MAKOSIEJE – wieś o funkcji produkcji rolnej równorzędnej z funkcją rekreacyjną.

- Realizacja założeń sporządzonego dla terenu wsi miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem istniejącego zainwestowania oraz możliwości wyznaczenia nowych terenów dla funkcji turystyczno-wypoczynkowej, w tym także nad rzeką Legą.

- Należy zwrócić szczególną uwagę na oznaczone na rysunku studium obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, a ewentualne inwestycje realizować zgodnie z przepisami prawa wodnego.
- Realizacja wdrożonego systemu kanalizacji sanitarnej.
- Wybudowanie przystani wodnej, w tym również dla statku spacerowego po jeziorze Selmęt Wielki i stancji wodnej.
- Położenie w obszarze chronionego krajobrazu.

2.2.5. SYPITKI – zabudowa mieszkaniowa, funkcja usługowa, produkcji rolnej oraz rekreacyjna.

- Sporządzenie dla całej wsi miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym należy uwzględnić rehabilitację istniejącej zabudowy oraz aktywizację społeczno-gospodarczą poprzez wykorzystanie walorów rzeki Lega, w pobliżu której rozważyć należy wyznaczenie nowych terenów turystyczno-wypoczynkowych, w tym budownictwa rekreacji indywidualnej.
- Należy zwrócić szczególną uwagę na oznaczone na rysunku studium obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, a ewentualne inwestycje realizować zgodnie z przepisami prawa wodnego.
- Realizacja wdrożonego systemu kanalizacji sanitarnej.
- Zwrócenie szczególnej uwagi na ochronę krajobrazu na trasie przebiegu zabytkowej kolejki wąskotorowej.
- Położenie w obszarze chronionego krajobrazu obliguje do szczególnych wymogów architektonicznych nowej zabudowy.
- Uporządkowanie i dalszy rozwój wsi wymaga sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

2.2.6. GOŁUBKA – wieś o dominującej funkcji produkcji rolnej.

- Do czasu wyboru wariantu drogi krajowej nr 16 oraz korytarza drogi międzynarodowej Via Baltica nie należy wyznaczać nowych terenów pod działania inwestycyjne na terenach oznaczonych w studium jako kierunki rozwoju wyżej wymienionych dróg.
- W przypadku lokalizacji nowej zabudowy po południowej stronie drogi krajowej nr 16 dostępność wyłącznie z drogi do Mazurowa lub poprzez projektowane drogi.
- W nowej i istniejącej zabudowie stosować wyłącznie ekologiczne sposoby gromadzenia i unieszkodliwiania ścieków.

2.2.7. WYSOKIE – wieś o funkcji produkcji rolnej.

- Do czasu wyboru wariantu drogi krajowej nr 16 oraz korytarza drogi międzynarodowej Via Baltica nie należy wyznaczać nowych terenów pod działania inwestycyjne na terenach oznaczonych w studium jako kierunki rozwoju wyżej wymienionych dróg.
- Położona w obrębie wsi Wysokie część drogi powiatowej może być obustronnie obudowywana pod warunkiem stosowania w zabudowie ekologicznych form usuwania i unieszkodliwiania ścieków.

2.2.8. SKOMĘTNO WIELKIE – funkcja produkcji rolnej, uzupełniająca funkcja rekreacyjna.

- Do czasu wyboru wariantu drogi krajowej nr 16 oraz korytarza drogi międzynarodowej Via Baltica nie należy wyznaczać nowych terenów pod działania inwestycyjne na terenach oznaczonych w studium jako kierunki rozwoju wyżej wymienionych dróg.
- Rozwój przestrzenny wsi w kierunku południowym wymaga sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym należy uwzględnić ekologiczne rozwiązania dla gospodarki wodno-ściekowej oraz ograniczenia wynikające z położenia w obszarze chronionego krajobrazu i występowania stanowisk archeologicznych.
- Oprócz zabudowy zagrodowej wsi, dopuszczalna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, rekreacji indywidualnej oraz obiekty usług turystycznych i rehabilitacyjnych z bazą noclegową i infrastrukturą towarzyszącą.
- We wsi Skomętno Wielkie w 1992r. zostało udokumentowane złożo kruszywa naturalnego „Skomętno Wielkie”, a karta rejestracyjna złoża kruszywa naturalnego została zatwierdzona decyzją nr GPŚ.VII-7517/19/93 Wojewody Suwalskiego z dnia 12.01.1993r.

- Wyznacza się obszar, oznaczony w załączniku graficznym nr 4 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” do uchwały nr XVII/99/2000 Rady Gminy Kalinowo z dnia 31 lipca 2000 r. z późniejszymi zmianami, na którym przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, ograniczając te urządzenia do urządzeń fotowoltaicznych, wykorzystujących energię promieniowania słonecznego. Wyznaczenie obszaru dokonano w części w granicach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Skomętno Wielkie”, w związku z zaniechaną eksploatacją tego złoża.
- Rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW nie może wykluczyć możliwości ponownej eksploatacji złoża i winno uwzględniać występowanie dwóch stanowisk archeologicznych: AZP 22-81/19 (Skomętno Wielkie, stan 11) – obozowisko z późnego paleolitu, AZP 22-81/18 (Skomętno Wielkie, stan 10) – ślad osadnictwa z epoki kamienia. Realizacja przedsięwzięć w granicach stanowisk archeologicznych winna następować na warunkach określonych w podrozdziale 2.4.2 „Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej”.

2.2.9. BORZYMY – wieś o funkcji usługowej oraz produkcji rolnej. Wyposażenie wsi w niezbędną dla ilości mieszkańców infrastrukturę społeczną i techniczną.

2.2.10. BORZYMY b. PGR – zespół mieszkaniowo-produkcyjny o funkcji rolniczej z dopuszczalnym przekształceniem byłej bazy hodowlanej b. PGR na potrzeby przemysłu, drobnej wytwórczości, rzemiosła i składów, z preferencją wykorzystania istniejącego potencjału kubaturowego dla potrzeb rolnictwa, szczególnie typu farmerskiego.

2.2.11. DŁUGIE – wieś o funkcji rolniczej usytuowana na peryferiach Kalinowa. Do czasu wyboru wariantu drogi krajowej nr 16 oraz korytarza drogi międzynarodowej Via Baltica nie należy wyznaczać nowych terenów pod działania inwestycyjne na terenach oznaczonych w studium jako kierunki rozwoju wyżej wymienionych dróg. Należy realizować wdrożony system kanalizacji sanitarnej.

2.2.12. DORSZE, WIERZBOWO, zespoły PGR WIERZBOWO, IWAŚKI

Grupa wsi o dominującej funkcji rolniczej wyposażona w infrastrukturę społeczną.

- Jedynym uwarunkowaniem w ewentualnym rozwoju przestrzennym wsi Wierzbowo jest ekologiczne rozwiązanie gospodarki ściekowej indywidualnie (małe przydomowe oczyszczalnie ścieków) lub zbiorowe dla wsi lub grupy gospodarstw.
- Wyklucza się zabudowę mieszkaniową w obu zespołach b. PGR. Dopuszcza się natomiast w tej zabudowie przekształcenia funkcjonalne.

2.2.13. MARCINOWO, MILEWO, TUROWO, GINIE, MAŻE, PRAWDZISKA – grupa wsi o jednorodnej funkcji produkcji rolnej, wyposażonych w dostateczną bazę infrastruktury społecznej.

- Do czasu wyboru wariantu drogi krajowej nr 16 oraz korytarza drogi międzynarodowej Via Baltica nie należy wyznaczać nowych terenów pod działania inwestycyjne na terenach oznaczonych w studium jako kierunki rozwoju wyżej wymienionych dróg.
- Dopuszczalna nowa zabudowa siedliskowa typu rolniczego.
- Nowa zabudowa musi być uwarunkowana ekologiczną formą gospodarki wodno-ściekowej.
- Wieś Turowo z końcowym przystankiem zabytkowej kolejki wąskotorowej podlega szczególnym wymogom w zakresie wystroju architektonicznego nowej zabudowy. Dodatkowa funkcja turystyczna wsi wymaga zabezpieczenia terenu pod usługi gastronomiczne, a nawet bazę noclegową, jako wypadkową do zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Torfowiska Zocie”.

2.2.14. ZANIE I ZOCIE – wsie o funkcji produkcji rolniczej. Możliwości rozwojowe wsi warunkowane jedynie koniecznością rozwiązania ekologicznej gospodarki wodno-ściekowej.

- W przestrzeni pomiędzy wsiami znajduje się zespół przyrodniczo-krajobrazowy pod nazwą

„Torfowisko Zocie”. W związku z powyższym należy wykluczyć rozwój przestrzenny obu wsi w kierunkach tego obiektu przyrodniczego.

2.2.15. PIĘTKI oraz PIĘTKI b. PGR – wsie o funkcji produkcji rolnej.

- Dopuszczalny ewentualny rozwój przestrzenny wyłącznie po stronie północnej drogi łączącej oba zespoły: produkcyjno-mieszkalny z mieszkalnym. Dopuszczalne przekształcenie funkcjonalne istniejącej bazy kubaturowej, o ile okaże się ona zbędna dla produkcji rolnej.
- Wyklucza się zabudowę w sąsiedztwie z zabytkowym zespołem dworsko-parkowym.
- Teren w sąsiedztwie węzła należy przeznaczyć na zabudowę działalności gospodarczej oraz w odpowiedni sposób skomunikować z istniejącym układem drogowym.

2.2.16. ZABOROWO – wieś o funkcji rolniczej. Znikome warunki do rozwoju przestrzennego ze względu na niewielką liczbę mieszkańców i bliskie położenie do Mikołajek i Wysokiego. Usługi elementarne do zaspokojenia w w/w miejscowościach. Rozwój przestrzenny wsi powinien odbywać się jedynie w granicach istniejącej zwartej zabudowy.

2.2.17. GOŁUBIE – wieś o funkcji rolniczej i turystycznej traktowanych równorzędnie. Rozwój przestrzenny dopuszczalny zarówno po stronie zachodniej jeziora jak i po stronie wschodniej, jako kontynuacja istniejącej zabudowy z wykluczeniem lokowania nowej zabudowy w obszarze pomiędzy istniejącą nieurządzoną drogą gminną biegnącą wzdłuż istniejącego lasu po jego zachodniej stronie, a linią brzegową jeziora oraz w obszarze i bezpośrednim sąsiedztwie byłego pałacu podlegającego ochronie zabytków. Dopuszcza się kontynuację istniejącej zabudowy po stronie wschodniej drogi gminnej Szczudły – Gołubie z zachowaniem uwarunkowań wynikających z przepisów dotyczących obszarów chronionego krajobrazu. Realizacja wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

2.2.18. SZCZUDŁY – wieś o funkcji rolniczej. Położenie nad jeziorem kwalifikuje ją do rozwoju funkcji rekreacyjnej jako dodatkowej, uzupełniającej wyłącznie w granicach istniejącej zwartej zabudowy. Ewentualne wyznaczenie nowych terenów budowlanych powinno być uwarunkowane rehabilitacją jeziora Golubskiego (oczyszczanie zabezpieczenie przed dalszą eutrofizacją). Dopuszczalne zarówno budownictwo mieszkaniowe jak i rekreacji indywidualnej – pod warunkiem ekologicznej gospodarki wodno-ściekowej nie zagrażającej zanieczyszczeniem wody jeziora Golubskiego.

2.2.19. MAZUROWO – wieś o funkcji rolniczej. Jako uzupełniająca funkcja rekreacyjna. W obszarze wsi dopuszczalne wszelkie formy zabudowy w granicach zwartej zabudowy wsi, z wyjątkiem obiektów o charakterze produkcyjnym, które mogą być realizowane wewnątrz lub obok zabudowy b. PGR, gdzie dopuszcza się także po stronie wschodniej drogi powiatowej biegnącej przez wieś, pod warunkiem ekologicznej gospodarki wodno-ściekowej. Działania inwestycyjne zlokalizowane w sąsiedztwie stanowisk archeologicznych należy objąć nadzorem archeologicznym oraz wykonać niezbędne działania sondażowe. Realizacja wdrożonego systemu kanalizacji sanitarnej.

2.2.20. KULESZE – wieś o równorzędnych funkcjach rolniczej oraz rekreacyjnej. Dopuszczalna zabudowa mieszkaniowa i rekreacji indywidualnej w granicach istniejącej zwartej zabudowy określonych na rys. Studium. Warunkiem dalszego rozwoju jest zapewnienie gospodarki wodno-ściekowej nie powodującej zanieczyszczenia jeziora.

2.2.21. CZYŃCZE – jednostka osadnicza o funkcji rolniczej. Dopuszczalny rozwój przestrzenny obiektów związanych z produkcją rolną oraz z ewentualnymi przekształceniami na cele funkcji rekreacyjnej po stronie wschodniej istniejącej zabudowy wiejskiej do granicy z istniejącym kompleksem leśnym. Realizacja wdrożonego systemu kanalizacji sanitarnej.

2.2.22. LASKI MAŁE – wieś o funkcji rolniczej. Dopuszczalny rozwój przestrzenny terenów związanych z produkcją rolną. Realizacja wdrożonego systemu kanalizacji sanitarnej.

2.2.23. KUCZE – wieś o podstawowej funkcji rolniczej. Uzupełniająca funkcja rekreacyjna. Dopuszczalny rozwój przestrzenny zabudową o obu funkcjach z uwagi na wdrożony system kanalizacji sanitarnej.

- Dalszy rozwój przestrzenny wymaga sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym należy przewidzieć bazę turystyczno-wypoczynkową na szlaku kajakowym rzeki Lega.
- Należy zwrócić szczególną uwagę na oznaczone na rysunku studium obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, a ewentualne inwestycje realizować zgodnie z przepisami prawa wodnego.
- Działania inwestycyjne zlokalizowane w sąsiedztwie stanowisk archeologicznych należy objąć nadzorem archeologicznym oraz wykonać niezbędne badania sondażowe.

2.2.24. ROMOTY – wieś o równorzędnych funkcjach mieszkaniowej, rolniczej i rekreacyjnej. Dopuszczalne formy zabudowy: siedliskowa rolnicza i nierolnicza, rekreacji indywidualnej i pensjonatowa oraz usługi nieuciążliwe, pod warunkiem uregulowania gospodarki wodno-ściekowej nie powodującej zniszczenia środowiska przyrodniczego.

- Należy objąć ochroną starodrzew w obrębie parku przy szkole.
- Dalszy rozwój przestrzenny warunkuje się sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

2.2.25. STACZE – wieś o funkcji turystyczno-wypoczynkowej. Uzupełniająca funkcja rolnicza. Preferencje dla agroturystyki. Dopuszczalne formy zabudowy w rozwoju przestrzennym to: budownictwo siedliskowe typu rolniczego oraz zabudowa rekreacji indywidualnej.

- Dla uporządkowania i dalszego rozwoju przestrzennego wsi należy sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w którym zawarte zostaną uwarunkowania dotyczące gospodarki wodno-ściekowej.
- Należy zwrócić szczególną uwagę na oznaczone na rysunku studium obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, a ewentualne inwestycje realizować zgodnie z przepisami prawa wodnego.
- Wskazane urządzenie terenów publicznych: kąpieliska oraz ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych.
- Działania inwestycyjne zlokalizowane w sąsiedztwie stanowisk archeologicznych należy objąć nadzorem archeologicznym oraz wykonać niezbędne działania sondażowe.
- Realizacja wdrożonego systemu kanalizacji sanitarnej.

2.2.26. ROMANOWO – wieś o funkcji rolniczej. Uzupełniająca funkcja rekreacyjna w postaci agroturystyki. Dopuszczalna zabudowa rekreacji indywidualnej i mieszkaniowa w odległości zgodnej z przepisami dotyczącymi obszarów chronionego krajobrazu. Warunek: rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej nie powodujące zanieczyszczenia jeziora.

- Położenie w obszarze ochronionego krajobrazu wymaga zwrócenia uwagi na formy architektoniczne wznoszonych obiektów.

2.2.27. RYCZYWÓŁ b. PGR – jednostka osadnicza o jednoznacznej funkcji produkcji rolniczej. Rozwój przestrzenny należy ograniczyć, skupiając zabudowę uzupełniającą w granicach istniejącej zwartej zabudowy. W części gospodarczej wsi dopuszczalne przekształcenia funkcjonalne istniejącej zabudowy gospodarczej nieprzydatnej dla rolnictwa, pod warunkiem nieuciążliwości dla zabudowy mieszkalnej. Istnieje możliwość rozwoju eksploatacji istniejących złóż kopalin.

2.2.28. KRZYŻEWO - wieś o funkcji produkcji rolniczej. Rozwój przestrzenny dopuszczalny w granicach zwartej zabudowy wsi.

- Do czasu wyboru wariantu drogi krajowej nr 16 oraz korytarza drogi międzynarodowej Via Baltica nie należy wyznaczać nowych terenów pod działania inwestycyjne na terenach oznaczonych w studium jako kierunki rozwoju wyżej wymienionych dróg.

2.2.29. KOLEŚNIKI - wieś o funkcji produkcji rolniczej.

- W obszarze zespołu po b. PGR dopuszczalne przekształcenia zbytecznej zabudowy dla

rolnictwa na cele usługowo-produkcyjne.

2.2.30. GRĄDZKIE EŁCKIE, DUDKI, STOŻNE – grupa wsi o identycznych funkcjach produkcji rolniczej. Rozwój przestrzenny w granicach zwartej zabudowy wsi.

- W sektorach gospodarczych wsi Grądzkie Ełckie i Stożne dopuszczalne przekształcenia zbytecznej dla gospodarki rolniczej substancji budowlanej na cele usług i drobnej wytwórczości.

2.2.31. SKRZYPKI, LISEWO – wsie o równorzędnych funkcjach rekreacyjnej i rolniczej. Atrakcyjność położenia nad jeziorem Przepiórka skłania do uznania wsi jako rozwojowych, przede wszystkim o formy służące turystyce i wypoczynkowi. Preferencje dla agroturystyki.

- Dopuszczalne formy zabudowy: rekreacja indywidualna, pensjonaty.
- Dalszy rozwój przestrzenny wsi wymaga sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym podstawowym elementem wymagającym rozwiązania musi być gospodarka wodno-ściekowa, nie powodująca zagrożenia dla środowiska przyrodniczego.

2.2.32. SKRZYPKI b. PGR – jednostka osadnicza powstała na bazie byłego zakładu rolnego o śladowym mieszkalnictwie.

- Dopuszcza się w granicach określonych na rysunku „Studium” rozbudowę o formy budownictwa rekreacji indywidualnej i pensjonatowego.
- Istniejąca zabudowa gospodarcza powinna być przekształcona z dostosowaniem do celów funkcji rekreacyjnej oraz usług turystycznych.
- W strefie brzegowej Jeziora Białego proponuje się urządzenie plaży ogólnodostępnej.

2.2.33. JĘDRZEJKI – wieś o dominującej funkcji rekreacyjnej. Uzupełniająca forma produkcji rolnej w powiązaniu z agroturystyką.

- Dopuszczalne formy zabudowy: siedliska agroturystyczne, budownictwo o funkcjach turystyczno-wypoczynkowych, w tym budownictwo rekreacji indywidualnej oraz usługi związane z obsługą ruchu turystycznego. Budownictwo mieszkaniowe może być realizowane w obrębie istniejącej zwartej zabudowy wsi.
- W przestrzeni pomiędzy drogą gminną przez wieś a jeziorem Białym dopuszczalne jedynie formy zabudowy o charakterze turystyczno-wypoczynkowym, w tym budownictwo rekreacji indywidualnej i pensjonatowe.
- Warunkiem zabudowy jest rozwiązanie dla całego zespołu gospodarki wodno-ściekowej nie powodującej zagrożenia zanieczyszczeniem wód jeziora.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

W celu uporządkowania struktury zabudowy w gminie Kalinowo ustala się wskaźniki dotyczące podstawowych parametrów urbanistycznych. Wyszczególnione poniżej wskaźniki mają charakter orientacyjny, jako wytyczne do realizowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Odstępstwa od zasad dotyczących ustalenia gabarytów i parametrów zabudowy powinny być wynikiem przeprowadzonych analiz urbanistycznych na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W przypadku inwestycji o charakterze specjalnym dopuszcza się realizację obiektów o cechach indywidualnych.

<p>Strefa A Zabudowa mieszkaniowa i rolnicza jako dominująca w użytkowaniu terenów; zabudowa zagrodowa; zabudowa usługowa jako uzupełniająca, w tym w szczególności zabudowa związana z produkcją rolną; tereny zabudowy działalności gospodarczej należy traktować jako inwestycje o cechach indywidualnych</p>	<p>1. wysokość zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 2 kondygnacji nadziemnych plus ewentualnie użytkowe poddasze, • dla zabudowy związanej z produkcją rolną wysokość zabudowy należy ustalać w nawiązaniu do regionalnych cech zabudowy rolniczej, • możliwość pokrycia istniejących budynków wielorodzinnych dachem stromym i adaptacji poddasza, • dla zabudowy działalności gospodarczej maksymalną wysokość zabudowy należy określać indywidualnie, w zależności od specyfiki prowadzonej działalności i rozwiązań konstrukcyjnych, <p>2. intensywność zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla zabudowy jednorodzinnej wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki nie powinien być wyższy niż 0,20; • dla pozostałej zabudowy intensywność zabudowy powinna być ustalana indywidualnie, <p>3. wielkość działki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wielkość działki nie powinna być mniejsza niż 800 m² na terenach oznaczonych w studium jako „stan istniejący” oraz 1000 m² na terenach oznaczonych w studium jako „kierunki rozwoju”.
<p>Strefa B Zabudowa mieszkaniowa i rekreacji indywidualnej jako dominująca w użytkowaniu terenów; zabudowa zagrodowa; zabudowa usługowa jako uzupełniająca, w tym w szczególności zabudowa związana ze świadczeniem usług turystycznych (hotele, pensjonaty, gastronomia i inne usługi, obiekty związane z obsługą turystyki wodnej, rowerowej i pieszej) obiekty powinny spełniać wysokie wymagania estetyczne, zabudowa mieszkaniowa powinna skalą i stylistyką nawiązywać do charakteru zabudowy regionalnej</p>	<p>1. wysokość zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 2 kondygnacji nadziemnych plus ewentualnie użytkowe poddasze, • dla zabudowy hotelowej i pensjonatowej 3 kondygnacje nadziemne z możliwością podwyższenia o jedną kondygnację, • dla zabudowy rekreacyjnej nie więcej niż 2 kondygnacje nadziemne, • dla zabudowy związanej z produkcją rolną wysokość zabudowy należy ustalać w nawiązaniu do regionalnych cech zabudowy rolniczej, • możliwość pokrycia istniejących budynków wielorodzinnych dachem stromym i adaptacji poddasza, <p>2. intensywność zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla zabudowy jednorodzinnej wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki nie powinien być wyższy niż 0,20; • dla pozostałej zabudowy intensywność zabudowy powinna być ustalana indywidualnie, <p>3. wielkość działki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wielkość działki nie powinna być mniejsza niż 800 m² na terenach oznaczonych w studium jako „stan istniejący” oraz 1200 m² na terenach oznaczonych w studium jako „kierunki rozwoju”, • dla terenów zabudowy rekreacji indywidualnej wielkość działki nie powinna być mniejsza niż 600 m².

Zgodnie z przepisami dotyczącymi sposobu zgłaszania i oznakowania przeszkód lotniczych, wszelkie projektowane obiekty o wysokości równej i większej od 50 m npt podlegają każdorazowo, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, zgłoszeniu do właściwego organu nadzoru nad lotnictwem wojskowym (Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Powietrznych RP).

2.3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

2.3.1. Istniejące obszary objęte prawną ochroną przyrody:

2.3.1.1. Obszary chronionego krajobrazu:

- 1) „Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Etckiego”,
- 2) „Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Legi”,
- 3) „Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Rajgrodzkich”.

Zasady funkcjonowania wyżej wymienionych terenów regulują następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Nr 21 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 stycznia 2006r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 52, poz. 725),
- **Uchwała nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011r., w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Etckiego (Dz.Urz.Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2011r. Nr 74, poz.1295),**
- Rozporządzenie Nr 155 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Legi (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 198, poz. 3106),
- Rozporządzenie Nr 156 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Rajgrodzkich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 198, poz. 3107).

Według aktualnego stanu prawnego w wyznaczonych obszarach chronionego krajobrazu obowiązuje między innymi zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych. **Wymienione wyżej rozporządzenia i uchwała wprowadzają szczegółowe ustalenia, zakazy oraz wyjątki od zakazów.**

2.3.1.2. Obszar Natura 2000

Obszar Natura 2000 „Torfowisko Zocie” (kod obszaru PLH280037) jako projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk zatwierdzony przez Komisję Europejską w drodze decyzji, stanowi obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Torfowisko położone jest na lokalnym wododziale, oddzielającym zlewnie rzeki Legi od zachodu i Rospudy od strony wschodniej.

2.3.1.3. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy

„Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Torfowisko Zocie” - teren o powierzchni 660 ha obejmujący śródleśny kompleks torfowisk wraz z otaczającymi je terenami leśnymi i polnymi położonymi na północ od wsi Zocie. Szczególnym celem ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego jest zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów połodowcowych z bardzo dobrze zachowanym torfowiskiem przejściowym.

Zasady funkcjonowania wyżej wymienionego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego reguluje Rozporządzenie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr 21 z dnia 20 lipca 2007 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Torfowisko Zocie” (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 109, poz. 1553),

2.3.2. Projektowane obszary objęte prawną ochroną przyrody:

- Obszar Natura 2000 „Torfowisko Zocie”
- Rezerwat przyrody „Przepiórka”

2.3.3. Kierunki działań w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody i krajobrazu

Umocniając system obszarów chronionych należy:

- Kontynuować badania oraz działania prowadzące do utworzenia rezerwatu przyrody „Przepiórka”, gdzie stwierdzono występowanie rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

- Kontynuować badania oraz działania prowadzące do utworzenia rezerwatu przyrody „Torfowiska Zocie”, gdzie występują rzadkie gatunki roślin bagiennych.
- Chronić i umacniać występujące na terenie gminy elementy ekosystemu o znaczeniu ponadlokalnym, do których należy znaczna część obszaru gminy położona w obszarze położonym na południe od drogi krajowej Ełk – Augustów wraz z zespołem jezior: Selmęt Wielki i jeziorami Rajgrodzkimi, odnogami są położone na terenie gminy jeziora: Stackie i Przepiórka. Stanowią one element ekosystemu (ECONET) jako korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym oraz obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym.
- Chronić i umacniać lokalny system ochrony środowiska przyrodniczego poprzez tworzenie użytków ekologicznych i uwzględnienie ich w ewidencji gruntów. Do użytków zasługujących na ochronę zaliczają się pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płyty nieużytkowanej roślinności, starorzeczka, skarpy itp.
- Podejmować stosowne środki, aby likwidować istniejące i potencjalne zagrożenia skażenia wód powierzchniowych i gruntowych, gleby i powietrza poprzez:
  - rozwiązywanie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej,
  - przeciwdziałanie przedostawaniu się substancji biogennych do wód,
  - likwidacje nielegalnych wysypisk śmieci i wylewisk ścieków,
  - ograniczanie emisji niskiej do atmosfery (ograniczanie ilości indywidualnych kotłowni na paliwo stałe i promocję mniej szkodliwych źródeł energii cieplnej),
  - rekultywację terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą,
  - zwiększać powierzchnię istniejących obszarów leśnych poprzez zwiększanie zasięgu lasów chronionych, a szczególnie lasów wodochronnych oraz lasów krajobrazowych.

2.4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

2.4.1. Obszary i obiekty zabytkowe objęte ochroną prawną

Podstawowym aktem prawnym regulującym przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków jest ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Według wyżej wymienionej ustawy formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków,
- uznanie za pomnik historii,
- utworzenie parku kulturowego,
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Ustawa przewiduje, iż w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się, w szczególności ochronę:

- zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- innych zabytków nieruchomości, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- parków kulturowych.

Wykaz obszarów i obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wojewódzkim rejestrze zabytków:

L.p	Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Gminna ewidencja zabytków	Wojewódzka ewidencja zabytków	Wojewódzki rejestr zabytków
1.	Borzymy	cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej	1914 r.	1303	-	A-2906
2.	Borzymy	cmentarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	1302	-	A-2874
3.	Borzymy	cmentarz ewangelicki,	połowa XIX w.	1304	-	-

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo

L.p	Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Gminna ewidencja zabytków	Wojewódzka ewidencja zabytków	Wojewódzki rejestr zabytków
		rodzinny				
4.	Borzymy	dom młynarza w zespole młyńskim	połowa XIX w.	6405	+	-
5.	Borzymy	młyn elektryczny w zespole młyńskim	połowa XIX w.	6405	+	-
6.	Borzymy	obora w zespole młyńskim	połowa XIX w.	6405	+	-
7.	Borzymy	stodoła w zespole młyńskim	połowa XIX w.	6405	+	-
8.	Borzymy	relikty parku	-	-	+	-
9.	Długie	cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej	1914 r.	1374	-	A-3028
10.	Długie	cmentarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	1372	-	-
11.	Długie	cmentarz ewangelicki	początek XX w.	1373	-	-
12.	Długie	dom murowany nr 10	między 1915 a 1925 r.	+	-	-
13.	Długie	dom murowany nr 11	między 1915 a 1925 r.	+	-	-
14.	Dorsze	cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej	między 1915 a 1925 r.	+	-	A-2610
15.	Dorsze	dom drewniany nr 4	koniec XIX w.	3943	-	-
16.	Dorsze	dom nr 9 (nie istnieje)		-	-	A-593
17.	Dorsze	budynek szkoły	lata 20-te lub 30-te XX wieku	+	-	-
18.	Dorsze	budynek gospodarczy w zespole szkoły	-	-	+	-
19.	Dudki	cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej	1914 r.	1399	-	A-2875
20.	Dudki	cmentarz ewangelicki rodziny Saborowskich	koniec XIX w.	1398	-	-
21.	Dudki	cmentarz ewangelicki	początek XX w.	1401	-	-
22.	Dudki	cmentarz wojenny żołnierzy rosyjskich z czasów I wojny światowej	1914 r.	1403	+	-
23.	Dudki	cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej	1914 r.	1400	-	A-2876
24.	Dudki	cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej	1914 r.	1499	-	A-2877
25.	Ginie	cmentarz ewangelicki	początek XX w.	+	-	-
26.	Gołubie	cmentarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	+	-	-
27.	Gołubie	cmentarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	+	-	-
28.	Gołubie	dwór w zespole dworsko-parkowo-folwarcznym	1894 r.	3298	-	A-318/S
29.	Gołubie	budynek gospodarczy w zespole dworsko-parkowo-folwarcznym	koniec XIX lub początek XX w.	6406	-	A-318/S
30.	Gołubie	dom mieszkalny w zespole dworsko-parkowo-folwarcznym	koniec XIX lub początek XX w.	6406	+	A-318/S
31.	Gołubie	park w zespole dworsko-parkowo-folwarcznym	2. połowa XIX w.	6406	+	A-318/S
32.	Gołubie	dom murowany	początek XX w.	+	-	-
33.	Gołubka	cmentarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	początek XX wieku	1455	-	A-3027
34.	Gołubka	cmentarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	1456	-	-
35.	Grądzkie Etckie	cmentarz ewangelicki	koniec XIX w.	1500	-	A-2865
36.	Grądzkie Etckie	cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej	1914 r.	1500	-	-
37.	Grądzkie Etckie	cmentarz ewangelicki	początek XX w.	1501	-	-
38.	Grądzkie Etckie	cmentarz ewangelicki	przełom XIX i XX w.	1502	-	-
39.	Grądzkie Etckie	wiąta na przystanku kolei wąskotorowej	1939-1945	+	-	A-3194
40.	Grądzkie	dom murowany nr 6	1916 – 1918 r.	+	-	-

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo

L.p	Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Gminna ewidencja zabytków	Wojewódzka ewidencja zabytków	Wojewódzki rejestr zabytków
	Ełckie					
41.	Grądzkie Ełckie	dom nr 23			-	
42.	Iwański	cmntarz ewangelicki	początek XX w.	1529	-	-
43.	Iwański	cmntarz ewangelicki	początek XX w.	+	-	-
44.	Kalinowo	kościół ewangelicki, ob. rzymskokatolicki p.w. Wniebowzięcia NMP	1924 r.	3727	-	A-3260
45.	Kalinowo	cmntarz przykościelny	XV w.	+	-	-
46.	Kalinowo	plebania przy kościelne ewangelickim	XVIII w. -	+	-	-
47.	Kalinowo,	dom mieszkalny ul. Kajki 5	przełom XIX na XX w.	3729	-	-
48.	Kalinowo	cmntarz komunalny	1976-77	1579	-	-
49.	Kalinowo	cmntarz ewangelicki (stary) z mogiłą wojenną z czasów I wojny światowej	1. połowa IX w.	1580	-	A-2864
50.	Kalinowo	cmntarz ewangelicki (nowy) z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	2. połowa XIX w.	1581	-	A-2863
51.	Kalinowo	budynek pomocniczy, ob. mieszkalny przy nieistniejącym dworcu kolei wąskotorowej	1913	+	-	A-3194
52.	Koleśniki	cmntarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	początek XX w.	1632	-	A-2866
53.	Koleśniki	cmntarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	+	-	-
54.	Koleśniki PGR	cmntarz ewangelicki	początek XX w.	1633	-	-
55.	Koleśniki PGR	cmntarz ewangelicki	okres międzywojenny	1634	-	-
56.	Krzyżewo	budynek gospodarczy, drewniany w zagrodzie nr 11 (nie istnieje)	koniec XIX w.	-	-	A-26/S
57.	Krzyżewo	cmntarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	1682	-	A-2860
58.	Krzyżewo	cmntarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	2. połowa XIX w.	1681	-	A-2856
59.	Krzyżewo	dom nr 11 (nie istnieje)	-	-	-	A-91
60.	Krzyżewo	budynek gospodarczy w zagrodzie nr 10	-	+	-	-
61.	Krzyżewo	dom nr 16 (nie istnieje)	-	-	-	A-92
62.	Kulesze	cmntarz ewangelicki	początek XX w.	1688	-	-
63.	Laski Wielkie	cmntarz ewangelicki	początek XX w.	1696	-	A-3043
64.	Lisewo	cmntarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	+	-	-
65.	Łoje	cmntarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	1722	-	-
66.	Makosieje	cmntarz wojenny z czasów I wojny światowej	1914 r.	1730	-	A-3026
67.	Makosieje	cmntarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	+	-	-
68.	Makosieje	dom nr 3	-	-	+	-
69.	Marcinowo	cmntarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	1740	-	A-3025
70.	Marcinowo	cmntarz ewangelicki	początek XX w.	1739	-	-
71.	Marcinowo	cmntarz ewangelicki	początek XX w.	+	-	-
72.	Mazurowo	cmntarz ewangelicki	początek XX w.	1745	-	-
73.	Mazurowo	dom murowano-drewniany nr 10	ok. 1930 r.	3593	-	-
74.	Mazurowo	relikty założenia zieleni	-	-	+	-
75.	Maże	cmntarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	2. połowa XIX w.	1748	-	A-2861
76.	Maże	cmntarz ewangelicki	1. połowa XIX w.	+	-	-
77.	Mikołajki	cmntarz ewangelicki	początek XX w.	1754	-	-
78.	Milewo	cmntarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	1760	-	A-2854
79.	Milewo	cmntarz ewangelicki	koniec XIX w.	1761	-	A-2843

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo

L.p	Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Gminna ewidencja zabytków	Wojewódzka ewidencja zabytków	Wojewódzki rejestr zabytków
80.	Milewo	cmntarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	2. połowa XIX w.	1762	-	A-2855
81.	Piętki	cmntarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	1878	-	A-3024
82.	Piętki	cmntarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	początek XX w.	1877	-	A-3031
83.	Piętki	cmntarz ewangelicki	początek XX w.	1879	-	A-3024
84.	Piętki	cmntarz wojenny z czasów I wojny światowej	koniec lat 20-tych XX w.	1880	-	A-3030
85.	Piętki	relikty założenia zieleni	-	-	+	-
86.	Pisanica	kościół ewangelicki, ob. rzymskokatolicki p.w. Matki Boskiej Królowej Polski i św. Stanisława Kostki	1894	3449	-	A-2967
87.	Pisanica	cmntarz wojenny z czasów I wojny światowej (kwatery)	1914r.	1887	-	A-3228
88.	Pisanica	cmntarz ewangelicki, obecnie rzymskokatolicki	2. połowa XIX w.	1888	-	-
89.	Pisanica	mogiła pastora Teodora Kamińskiego	1924 r.	1886	-	-
90.	Pisanica	cmntarz ewangelicki	początek XX w.	1889	-	-
91.	Pisanica	dom nr 31	-	-	+	-
92.	Pisanica - Sypitki	aleja lipowa	-	+	-	-
93.	Prawdżiska	kościół parafialny p.w. św. Andrzeja Apostoła	1918-1921	5638	+	-
94.	Prawdżiska	budynek gospodarczy w zespole sakralnym	1918-1921	5637	+	-
95.	Prawdżiska	miejsce po kościele ewangelickim, plebanii i cmntarzu przykościelnym	-	+	-	-
96.	Prawdżiska	cmntarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	2. połowa XIX w.	1923	-	-
97.	Prawdżiska	cmntarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	1922	-	-
98.	Prawdżiska	dom murowany nr 7	koniec XIX – początek XX w.	+	-	-
99.	Przepiórki	cmntarz ewangelicki (na E brzegu jez. Przepiórka)	początek XX w.	+	-	-
100.	Przepiórki	park dworski	koniec XIX lub początek XX w.	+	-	-
101.	Romanowo	cmntarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	koniec 1. ćwierci XX w.	1970	-	A-2870
102.	Romanowo	cmntarz wojenny z czasów I wojny światowej	-	-	-	A-2871
103.	Romanowo	cmntarz wojenny z czasów I wojny światowej	-	-	-	A-3023
104.	Romanowo	kaplica ewangelicka, obecnie dom nr 5	koniec XIX lub początek XX w.	+	+	-
105.	Romoty	dwór w zespole dworsko-folwarcznym	koniec XIX w. -	+	+	(zespół folwarczny)
106.	Romoty	cmntarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	1. ćwierć XIX w.	1971	-	A-2868
107.	Romoty	cmntarz wojenny z czasów I wojny światowej	1914 r.	1972	-	A-3233
108.	Ryczywół	cmntarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	1. połowa XIX w.	1996	-	-
109.	Ryczywół	relikty założenia zieleni	-	-	+	-
110.	Skomętno	cmntarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I	2. połowa XIX w.	2027	-	A-2872

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo

L.p	Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Gminna ewidencja zabytków	Wojewódzka ewidencja zabytków	Wojewódzki rejestr zabytków
		wojny światowej				
111.	Skomętno	cmentarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	początek XX w.	2026	-	A-2869
112.	Skrzypki	cmentarz ewangelicki	początek XX w.	+	-	-
113.	Skrzypki	budynek szkoły	lata 20-te lub 30-te XX w.	+	-	-
114.	Skrzypki	budynek gospodarczy w zespole szkoły	-	-	+	-
115.	Stacze	cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej	1914 r.	2051	-	-
116.	Stacze	cmentarz ewangelicki	koniec XIX w.	+	-	-
117.	Stacze	budynek szkoły	lata 20-te lub 30-te XX w.	+	+	-
118.	Stare Cimochoy	cmentarz ewangelicki z kwaterą z czasów I wojny światowej	koniec XIX w.	+	-	-
119.	Stożne	cmentarz ewangelicki z kwaterą z czasów I wojny światowej (0,8 km na S od wsi)	koniec XIX w.	+	-	A-2862
120.	Stożne	cmentarz ewangelicki (we wsch. części wsi)	koniec XIX w.	+	-	A-2867
121.	Stożne	cmentarz ewangelicki	początek XX w.	+	-	-
122.	Stożne	krzyż w miejscu pamięci	1945 r.	+	-	-
123.	Stożne	budynek szkoły	lata 20-te lub 30-te XX w.	+	+	-
124.	Stożne	budynek gospodarczy w zespole szkoły	-	-	+	-
125.	Sypitki	cmentarz ewangelicki	początek XX w.	2097	-	-
126.	Sypitki	cmentarz ewangelicki	początek XX w.	2098	-	-
127.	Sypitki	cmentarz ewangelicki	początek XX w.	2096	-	-
128.	Sypitki	cmentarz ewangelicki	początek XX w.	2099	-	-
129.	Sypitki	cmentarz ewangelicki	początek XX w.	+	-	-
130.	Sypitki	młyn i dom młynarza	ok. 1907 r.	6408	+	-
131.	Sypitki	dwór	pierwsze 20-lecie XX w.	+	-	-
132.	Sypitki	dom nr 7	-	-	+	-
133.	Sypitki	dom nr 16	-	-	+	-
134.	Sypitki	dom nr 27	-	-	+	-
135.	Sypitki	budynek szkoły (dom nr 3)	-	-	+	-
136.	Szczudły	cmentarz ewangelicki	-	-	+	-
137.	Turowo	cmentarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	2. połowa XIX w.	2171	-	A-3029
138.	Turowo	budynek stacyjny kolei wąskotorowej	1913, 1950	+	-	A-3194
139.	Wierzbowo	cmentarz ewangelicki	2. połowa XIX w.	2209	-	-
140.	Wierzbowo	cmentarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	1. połowa XIX w.	2210	-	-
141.	Wysokie	cmentarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	początek XX w.	2252	-	A-2873
142.	Wysokie	dwór w zespole dworsko-folwarcznym	koniec XIX lub początek XX w.	6409	-	-
143.	Wysokie	stajnia w zespole dworsko-folwarcznym	koniec XIX lub początek XX w.	6409	-	-
144.	Wysokie	magazyn zbożowy w zespole dworsko-folwarcznym	koniec XIX lub początek XX w.	6409	-	-
145.	Wysokie	park w zespole dworsko-folwarcznym	koniec XIX lub początek XX w.	6409	-	-
146.	Zanie	cmentarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I	koniec XIX w.	2264	-	A-3032

L.p	Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Gminna ewidencja zabytków	Wojewódzka ewidencja zabytków	Wojewódzki rejestr zabytków
		wojny światowej				
147.	Zocie	chałupa mazurska	-	-	-	A-592
148.	Zocie	cmentarz ewangelicki, rodzinny	początek XX w.	2287	-	-
149.	Zocie	cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej	między 1915 a 1925 r.	+	+	-
150.	Zocie	cmentarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	połowa XIX w.	2285	-	-

Wojewódzka ewidencja zabytków obejmuje również ochroną aleje przydrożne przy drodze powiatowej nr: 1884N, 1913N, 1933N, 1935N, 1937N, 1945N.

Wykaz stanowisk archeologicznych objętych ochroną:

L.p.	Miejsce	Nr w m.	Nr ob.	Nr na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
1	Czyńcze	1	23-81	39	śląd osadnictwa	średniowiecze	-
2	Długie	1	22-81	7	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
3	Długie	2	22-81	8	śląd osadnictwa	epoka kamienia - epoka brązu	-
4	Długie	3	22-81	9	osada	średniowiecze	-
5	Długie	4	22-81	10	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia średniowiecze	-
6	Długie	5	22-81	11	śląd osadnictwa	nieokreślona	-
7	Długie	6	22-81	12	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
8	Dorsze	1	21-81	40	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
9	Dorsze	2	21-81	41	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada osada	epoka kamienia okres wpływów rzymskich wczesne średniowiecze okres nowożytny	- zachodnio-bałtyjska jaćwieska -
10	Dorsze	3	21-81	48	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	epoka kamienia średniowiecze okres nowożytny	- zachodnio-bałtyjska -
11	Gołubka	1	22-80	1	grodzisko	wczesne średniowiecze	jaćwieska
12	Gołubka	2	22-80	38	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres średniowieczny okres nowożytny	- -
13	Gołubie	1	21-80	21	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
14	Gołubie	2	21-80	22	śląd osadnictwa	mezolit	niemeńska
15	Gołubie	3	22-80	25	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka brązu lub żelaza epoka kamienia	- -
16	Gołubie	4	22-80	26	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
17	Gołubie	5	22-80	27	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
18	Iwański	1	21-81	42	osada	okres nowożytny	-
19	Iwański	2	21-81	43	osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich okres nowożytny epoka kamienia	zachodnio-bałtyjska - -
20	Iwański	3	21-81	44	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
21	Iwański	4	21-81	45	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
22	Iwański	5	21-81	53	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
23	Iwański	6	21-81	56	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze mezolit	- -
24	Iwański	7	21-81	57	obozowisko	mezolit	-

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo

L.p.	Miejsce	Nr w m.	Nr ob.	Nr na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
25	Iwański	8	21-81	58	śląd osadnictwa	neolit mezolit	- -
26	Iwański	9	21-81	59	osada	epoka kamienia	-
27	Iwański	10	21-81	60	obozowisko osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit średniowiecze późny paleolit okres wpływów rzymskich	- - świderska zachodnio-bałtyjska
28	Iwański	11	21-81	61	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
29	Jędrzejki	10	24-81	38	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia średniowiecze mezolit	- - niemeńska
30	Jędrzejki	11	24-81	39	śląd osadnictwa	okr. rzymski	zachodnio-bałtyjska
31	Kokoszki	1	21-81	19	obozowisko obozowisko	późny paleolit mezolit	- -
32	Kokoszki	2	21-81	20	obozowisko	mezolit	-
33	Kokoszki	3	21-81	21	śląd osadnictwa	mezolit	-
34	Kokoszki	4	21-81	22	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
35	Kokoszki	5	21-81	23	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
36	Kokoszki	6	21-81	24	obozowisko	mezolit	-
37	Kokoszki	7	21-81	25	obozowisko	neolit	-
38	Kucze	1	24-81	8	śląd osadnictwa osada osada	okr. nowożytny wczesne średniowiecze średniowiecze	- jaćwieska -
39	Kucze	2	24-81	9	śląd osadnictwa	mezolit – epoka żelaza	-
40	Kucze	3	24-81	11	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia średniowiecze	- -
41	Kucze	4	24-81	12	śląd osadnictwa	nieokreślona	pradziejowa
42	Kucze	5	24-81	13	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze średniowiecze epoka kamienia	jaćwieska - -
43	Kucze	6	24-81	14	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
44	Kucze	7	24-81	15	śląd osadnictwa	mezolit – epoka żelaza	-
45	Kucze	8	24-81	16	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	okres nowożytny epoka kamienia wczesne średniowiecze	- - jaćwieska
46	Kucze	9	24-81	17	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okr. rzymski - wędrówek ludów epoka kamienia	zachodnio-bałtyjska -
47	Kucze	10	24-81	28	śląd osadnictwa	okr. rzymski	zachodnio-bałtyjska
48	Kucze	23	24-81	29	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	jaćwieska
49	Kulesze	1	22-81	26	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
50	Kulesze	2	22-81	27	osada śląd osadnictwa	średniowiecze okres wpływów rzymskich	- zachodnio-bałtyjska
51	Kulesze	3	22-81	28	cmentarzysko	-	-
52	Kulesze	4	22-81	29	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
53	Kulesze	5	22-81	30	osada osada	okres nowożytny średniowiecze	- -
54	Laski Wielkie	1	23-80	1	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
55	Laski Wielkie	2	23-80	3	obozowisko	mezolit – neolit	-
56	Laski Wielkie	3	23-80	4	osada	okr. nowożytny	-

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo

L.p.	Miejsce	Nr w m.	Nr ob.	Nr na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
					osada	późne średniowiecze	
57	Laski Wielkie	4	23-80	5	obozowisko	mezolit	-
58	Laski Wielkie	5	23-80	6	śląd osadnictwa osada	późne średniowiecze okr. nowożytny	-
59	Laski Wielkie	6	23-80	7	osada osada	okr. nowożytny późne średniowiecze	- -
60	Laski Wielkie	7	23-80	32	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
61	Laski Wielkie	8	23-80	33	osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit okr. rzymski okr. nowożytny	- bogaczewska -
62	Laski Wielkie	9	23-80	34	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
63	Laski Wielkie	10	23-80	35	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze okr. nowożytny	- -
64	Laski Wielkie	11	23-80	45	cmentarzysko	-	-
65	Lisewo	24	24-81	30	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	jaćwieska
66	Lisewo	25	24-81	31	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	wczesne średniowiecze epoka kamienia okr. rzymski	jaćwieska - zachodnio-bałtyjska
67	Lisewo	26	24-81	32	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
68	Lisewo	27	24-81	33	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit epoka kamienia	krąg strefy leśnej -
69	Lisewo	28	24-81	34	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze wczesne średniowiecze okr. rzymski	- jaćwieska zachodnio-bałtyjska
70	Lisewo	29	24-81	35	śląd osadnictwa	średniowiecze	-
71	Lisewo	30	24-81	36	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia wczesne średniowiecze	- jaćwieska
72	Lisewo	31	24-81	37	śląd osadnictwa	średniowiecze	
73	Łoje	1	23-80	8	osada śląd osadnictwa osada	późne średniowiecze mezolit okr. nowożytny	- - -
74	Łoje	2	23-80	27	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
75	Łoje	3	23-80	28	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
76	Łoje	4	23-80	31	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późny paleolit – mezolit okres nowożytny późnej średniowiecze wczesne średniowiecze mezolit – epoka brązu	- - - jaćwieska -
77	Makosieje	1	23-80	2	osada	neolit	-
78	Makosieje	2	23-81	40	śląd osadnictwa obozowisko śląd osadnictwa osada	okr. nowożytny epoka kamienia – epoka brązu wczesne średniowiecze średniowiecze	- - jaćwieska -
79	Makosieje	3	23-81	41	śląd osadnictwa osada	okr. nowożytny średniowiecze	- -
80	Makosieje	4	23-81	42	śląd osadnictwa	średniowiecze	-
81	Makosieje	5	23-81	43	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
82	Makosieje	6	23-81	44	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia mezolit – epoka brązu	- -
83	Makosieje	7	23-81	45	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okr. nowożytny epoka kamienia	- -

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo

L.p.	Miejsce	Nr w m.	Nr ob.	Nr na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
					śląd osadnictwa	średniowiecze	-
84	Makosieje	8	23-81	46	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	epoka kamienia mezolit – epoka żelaza okres wędrówek ludów okr. nowożytny wczesne średniowiecze średniowiecze	- - zachodnio-bałtyjska - jaćwieska -
85	Makosieje	9	23-81	54	śląd osadnictwa	średniowiecze	-
86	Makosieje	10	23-81	55	osada	średniowiecze	-
87	Makosieje	11	23-81	56	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze mezolit okr. nowożytny	- - -
88	Makosieje	12	23-81	57	śląd osadnictwa osada	wczesne średniowiecze średniowiecze	jaćwieska -
89	Makosieje	13	23-80	9	osada osada osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okr. nowożytny późne średniowiecze okr. rzymski epoka brązu epoka kamienia	- - zachodnio-bałtyjska - -
90	Makosieje	14	23-80	10	osada osada osada	późne średniowiecze wczesne średniowiecze okr. nowożytny	- jaćwieska -
91	Makosieje	15	23-80	11	obozowisko osada osada	późny paleolit wczesne średniowiecze okr. nowożytny	- jaćwieska -
92	Makosieje	16	23-80	16	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze okr. nowożytny mezolit – epoka brązu	- - -
93	Makosieje	17	23-80	17	śląd osadnictwa	mezolit	-
94	Makosieje	18	23-80	19	osada	późne średniowiecze	-
95	Makosieje	19	23-80	20	śląd osadnictwa	późny paleolit	-
96	Makosieje	20	23-80	21	obozowisko	mezolit	-
97	Makosieje	21	23-80	26	śląd osadnictwa obozowisko - osada	okr. rzymski mezolit	bogaczewska -
98	Makosieje	22	23-80	29	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit – epoka żelaza wczesne - średniowiecze późne średniowiecze	- jaćwieska
99	Marcinowo	1	21-81	46	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia nieokreślona	- pradziejowa
100	Marcinowo	2	21-81	47	śląd osadnictwa	późny paleolit	-
101	Marcinowo	3	21-81	49	śląd osadnictwa	mezolit	niemeńska
102	Marcinowo	4	21-81	50	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
103	Marcinowo	5	21-81	54	obozowisko	epoka kamienia	-
104	Marcinowo	6	21-81	55	śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich	zachodnio-bałtyjska
105	Mazurowo	1	22-81	31	śląd osadnictwa	od końca XVII w.	-
106	Mazurowo	2	22-81	32	osada osada	okres nowożytny średniowiecze	- -
107	Mazurowo	3	22-81	33	osada osada osada	średniowiecze okres nowożytny	- -
108	Mazurowo	4	22-81	34	śląd osadnictwa osada	wczesne średniowiecze średniowiecze	jaćwieska -

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo

L.p.	Miejsce	Nr w m.	Nr ob.	Nr na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
					osada	okres nowożytny	-
109	Mazurowo	5	22-81	35	osada osada ślad osadnictwa osada osada osada	wczesne średniowiecze okres nowożytny neolit wczesna epoka żelaza okres wpływów rzymskich średniowiecze	jaćwieska - niemeńska zachodnio-bałtyjska zachodnio-bałtyjska -
110	Mazurowo	6	22-81	36	ślad osadnictwa	średniowiecze	-
111	Mazurowo	7	23-81	19	ślad osadnictwa obozowisko ślad osadnictwa ślad osadnictwa	okr. nowożytny mezolit wczesne średniowiecze średniowiecze	- - jaćwieska -
112	Mazurowo	8	23-81	20	ślad osadnictwa osada ślad osadnictwa osada	wczesne średniowiecze średniowiecze okr. nowożytny okr. rzymski	jaćwieska - - zachodnio-bałtyjska
113	Mazurowo	9	23-81	22	ślad osadnictwa	epoka kamienna	-
114	Mazurowo	10	23-81	23	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	okr. nowożytny średniowiecze	-
115	Mazurowo	11	23-81	24	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka kamienna średniowiecze okr. rzymski wczesne średniowiecze	- - zachodnio-bałtyjska jaćwieska
116	Mazurowo	12	23-81	25	ślad osadnictwa	nieokreślona	pradziejowa
117	Mazurowo	13	23-81	26	ślad osadnictwa osada ślad osadnictwa	okr. nowożytny średniowiecze wczesne średniowiecze	- - jaćwieska
118	Mazurowo	14	23-81	27	ślad osadnictwa	mezolit	-
119	Mazurowo	14	23-81	27	ślad osadnictwa	późny paleolit	-
120	Mazurowo	15	23-81	28	obozowisko ślad osadnictwa osada	epoka kamienia wczesne średniowiecze	- jaćwieska
121	Mazurowo	16	23-81	31	ślad osadnictwa ślad osadnictwa osada	epoka kamienia mezolit – epoka żelaza wczesne średniowiecze	- - jaćwieska
122	Mazurowo	17	23-81	31	ślad osadnictwa obozowisko	średniowiecze epoka kamienia	- -
123	Mikołajki	1	21-81	9	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	jaćwieska
124	Mikołajki	2	21-81	10	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	jaćwieska
125	Mikołajki	3	21-81	11	ślad osadnictwa	epoka kamienia	-
126	Mikołajki	4	21-81	12	ślad osadnictwa	późny paleolit	perstuńska
127	Mikołajki	5	21-81	13	ślad osadnictwa	mezolit	niemeńska
128	Mikołajki	6	21-81	14	ślad osadnictwa	epoka kamienia	-
129	Piętki	2	21-81	51	ślad osadnictwa	epoka kamienia	-
130	Piętki	3	21-81	52	ślad osadnictwa	epoka kamienia	-
131	Piętki	4	22-81	6	ślad osadnictwa	mezolit – epoka żelaza	-
132	Pisanica	1	23-81	4	osada	wczesne średniowiecze	-
133	Pisanica	2	23-81	21	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	średniowiecze wczesne średniowiecze	- jaćwieska
134	Pisanica	3	23-81	29	ślad osadnictwa	epoka kamienia	-
135	Pisanica	4	23-81	32	ślad osadnictwa	epoka kamienia	-

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo

L.p.	Miejsce	Nr w m.	Nr ob.	Nr na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
136	Pisanica	5	23-81	33	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
137	Pisanica	6	23-81	34	śląd osadnictwa	neolit	-
138	Pisanica	7	23-81	35	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze wczesne średniowiecze epoka kamienia	- jaćwieska -
139	Pisanica	8	23-81	38	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze okres nowożytny	jaćwieska -
140	Romanowo	1	23-81	1	grodzisko ruiny	wczesne średniowiecze okres nowożytny	jaćwieska -
141	Romanowo	2	23-81	11	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	jaćwieska
142	Romanowo	3	23-81	12	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okr. rzymski wczesne średniowiecze epoka kamienia średniowiecze	zachodnio-bałtyjska jaćwieska - -
143	Romanowo	4	23-81	14	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres rzymski paleolit	zachodnio-bałtyjska -
144	Romanowo	4	23-81	13	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
145	Romanowo	6	23-81	15	śląd osadnictwa osada	epoka kamienia okres rzymski	- zachodnio-bałtyjska
146	Romanowo	7	23-81	16	śląd osadnictwa	mezolit – epoka żelaza	-
147	Romanowo	8	23-81	17	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze średniowiecze	jaćwieska -
148	Romanowo	9	23-81	18	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze mezolit – epoka żelaza	- -
149	Romoty	1	23-81	2	cmentarzysko	wczesny okres rzymski	zachodnio-bałtyjska
150	Romoty	2	23-81	3	osada	wczesny okres rzymski	zachodnio-bałtyjska
151	Romoty	3	23-81	5	osada	średniowiecze	-
152	Romoty	4	23-81	6	śląd osadnictwa	mezolit – epoka żelaza	-
153	Romoty	5	23-81	7	obozowisko – osada śląd osadnictwa osada osada	mezolit okres nowożytny wczesne średniowiecze średniowiecze	- - jaćwieska -
154	Romoty	6	23-81	8	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze nieokreślona	- pradziejowa
155	Romoty	7	23-81	9	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
156	Romoty	9	23-81	10	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia mezolit – epoka żelaza średniowiecze	- - -
157	Skomętno Wlk.	1	22-81	1	grodzisko	wczesne średniowiecze	jaćwieska
158	Skomętno Wlk.	2	22-81	2	grodzisko	wczesne średniowiecze	jaćwieska
159	Skomętno Wlk.	3	22-81	3	grodzisko	wczesne średniowiecze	jaćwieska
160	Skomętno Wlk.	4	22-81	4	skarb	wczesne średniowiecze	jaćwieska
161	Skomętno Wlk.	5	22-81	13	śląd osadnictwa	średniowiecze	-
162	Skomętno Wlk.	6	22-81	14	śląd osadnictwa	mezolit	-
163	Skomętno Wlk.	7	22-81	15	śląd osadnictwa	XVI-XVIII w.	-
164	Skomętno Wlk.	8	22-81	16	obozowisko	epoka kamienna	-
165	Skomętno Wlk.	9	22-81	17	osada osada obozowisko śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze okres wpływów rzymskich epoka kamienna późny paleolit	jaćwieska zachodnio-bałtyjska - -

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo

L.p.	Miejsce	Nr w m.	Nr ob.	Nr na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
					osada osada	okres nowożytny średniowiecze	- -
166	Skomętno Wlk.	10	22-81	18	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
167	Skomętno Wlk.	11	22-81	19	obozowisko	późny paleolit	-
168	Skomętno Wlk.	12	22-81	20	śląd osadnictwa	mezolit – epoka żelaza	-
169	Skomętno Wlk.	13	22-81	21	obozowisko śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada osada	mezolit – neolit okres nowożytny średniowiecze wczesne średniowiecze okres wpływów rzymskich	niemeńska - - jaćwieska zachodnio-bałtyjska
170	Skomętno Wlk.	14	22-81	22	obozowisko osada śląd osadnictwa	mezolit – neolit średniowiecze wczesne średniowiecze	- - jaćwieska
171	Skomętno Wlk.	15	22-81	23	śląd osadnictwa obozowisko śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze mezolit – epoka brązu wczesne średniowiecze okres wpływów rzymskich	- - jaćwieska zachodnio-bałtyjska
172	Skomętno Wlk.	16	22-81	24	osada osada obozowisko	okres wpływów rzymskich średniowiecze mezolit – epoka żelaza	zachodnio-bałtyjska - -
173	Skomętno Wlk.	17	22-81	25	śląd osadnictwa	średniowiecze	-
174	Skomętno Wlk.	18	22-81	39	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze późne średniowiecze	jaćwieska -
175	Skomętno Wlk.	19	22-81	40	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia średniowiecze	- -
176	Skomętno Wlk.	20	22-81	43	śląd osadnictwa	mezolit – epoka żelaza	-
177	Stacze	1	24-81	1	obozowisko	mezolit (paleolit)	niemeńska
178	Stacze	2	24-81	18	osada śląd osadnictwa obozowisko osada	okres rzymski okres nowożytny epoka kamienia okres wędrówek ludów	zachodnio-bałtyjska - - zachodnio-bałtyjska
179	Stacze	3	24-81	19	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
180	Stacze	4	24-81	20	obozowisko	późny paleolit	perstuńska
181	Stacze	5	24-81	21	osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze epoka kamienia okres nowożytny	- - -
182	Stacze	6	24-81	22	obozowisko śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	mezolit mezolit – neolit średniowiecze okres nowożytny	kundajska - - -
183	Stacze	7	24-81	23	obozowisko	epoka kamienia	-
184	Stacze	8	24-81	24	obozowisko	mezolit	niemeńska
185	Stacze	9	24-81	25	śląd osadnictwa	mezolit	-
186	Stacze	10	24-81	26	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze okres rzymski epoka kamienia	- zachodnio-bałtyjska -
187	Stacze	11	24-81	27	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
188	Stacze	12	24-81	40	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze mezolit – epoka żelaza	- -
189	Stacze	13	24-81	41	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit – epoka żelaza	średniowiecze -
190	Stacze	14	24-81	42	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalinowo

L.p.	Miejsce	Nr w m.	Nr ob.	Nr na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
191	Stacze	15	24-81	43	śląd osadnictwa	późny paleolit	-
192	Stacze	16	24-81	44	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres rzymski epoka kamienia	zachodnio-bałtyjska -
193	Stacze	17	24-81	45	obozowisko	epoka kamienia	-
194	Stacze	18	24-81	46	śląd osadnictwa śląd osadnictwa obozowisko	średniowiecze mezolit – epoka żelaza epoka kamienia	- - -
195	Stacze	19	24-81	47	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia wczesne średniowiecze	- jaćwieska
196	Sypitki	1	24-81	2	-	-	-
197	Sypitki	2	23-81	36	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia średniowiecze	- -
198	Sypitki	3	23-81	37	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	jaćwieska
199	Sypitki	4	23-81	47	osada	średniowiecze	-
200	Sypitki	5	23-81	48	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze średniowiecze okres nowożytny	jaćwieska - -
201	Sypitki	6	23-81	49	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres rzymski późne średniowiecze	zachodnio-bałtyjska -
202	Sypitki	7	23-81	50	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia średniowiecze	- -
203	Sypitki	8	23-81	51	śląd osadnictwa obozowisko / osada osada osada osada	okres nowożytny mezolit okres rzymski średniowiecze wczesne średniowiecze	- - zachodnio-bałtyjska - jaćwieska
204	Sypitki	9	23-81	52	śląd osadnictwa śląd osadnictwa obozowisko	późne średniowiecze wczesne średniowiecze epoka kamienia	- - -
205	Sypitki	10	23-81	53	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
206	Sypitki	11	23-81	58	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
207	Sypitki	12	23-81	50	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
208	Sypitki	13	24-81	6	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze średniowiecze	jaćwieska -
209	Sypitki	14	24-81	7	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	XVI-XVIII w. średniowiecze	- -
210	Sypitki	15	24-81	10	osada śląd osadnictwa	średniowiecze epoka kamienia	- -
211	Sypitki	16	24-81	48	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
212	Sypitki	17	24-81	49	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit nieokreślona	- pradziejowa
213	Sypitki	18	24-81	50	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
214	Sypitki	19	24-81	51	śląd osadnictwa obozowisko osada	późne średniowiecze epoka kamienia okres wędrówek ludów	- - zachodnio-bałtyjska
215	Sypitki	20	24-81	52	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze okres rzymski wczesne średniowiecze	- zachodnio-bałtyjska jaćwieska
216	Sypitki	21	24-81	53	śląd osadnictwa	średniowiecze	-
217	Szczudły	1	22-80	23	śląd osadnictwa	okres średniowieczny	-
218	Szczudły	2	22-80	24	śląd osadnictwa	okres średniowieczny	-

L.p.	Miejsce	Nr w m.	Nr ob.	Nr na ob.	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
219	Wierzbowo	1	21-81	1	grodzisko	wczesne średniowiecze	jaćwieska
220	Wysokie	1	22-81	37	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	jaćwieska
221	Wysokie	2	22-81	38	śląd osadnictwa	średniowiecze	-
222	Wysokie	3	22-81	42	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada osada	okres nowożytny wczesne średniowiecze mezolit – epoka żelaza średniowiecze	- jaćwieska - -
223	Zaborowo	1	21-81	15	osada osada	okres wpływów rzymskich mezolit	zachodnio-bałtyjska niemeńska
224	Zaborowo	2	21-81	16	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późny paleolit mezolit	perstuńska -
225	Zaborowo	3	21-81	17	osada	mezolit	niemeńska
226	Zaborowo	4	22-81	5	śląd osadnictwa	epoka kamienia	-
227	Zaborowo	5	22-81	41	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	jaćwieska
228	Zaborowo	6	22-81	44	osada śląd osadnictwa	średniowiecze wczesne średniowiecze	- jaćwieska
229	Zaborowo	7	22-81	45	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	średniowiecze epoka kamienia okres wpływów rzymskich	- - zachodnio-bałtyjska
230	Zaborowo	8	22-81	46	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze epoka kamienia okres nowożytny	- - -

2.4.2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- W przypadku prowadzenia prac na obiektach wpisanych do rejestru oraz w granicach obszaru wpisanego do rejestru zabytków należy uzyskać pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków.
- Pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego niewpisanego do rejestru zabytków, a ujętego w gminnej ewidencji zabytków wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.
- Prowadzenie prac realizowanych na podstawie zgłoszenia na obiektach objętych ochroną konserwatorską wymaga uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.
- Należy uzyskać uzgodnienie lub pozytywną opinię wojewódzkiego konserwatora zabytków w stosunku do inwestycji budowlanych na obiektach i obszarach wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, ale nie objętych wpisem do wojewódzkiego rejestru zabytków.
- Zagospodarowanie na cele użytkowe zabytku nieruchomego wpisanego do wojewódzkiego rejestru zabytków wymaga posiadania przez jego właściciela lub posiadacza:
  - dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku nieruchomego i możliwości jego adaptacji, z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości tego zabytku,
  - uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu prac konserwatorskich przy zabytku nieruchomym, określającego zakres i sposób ich prowadzenia oraz wskazującego niezbędne do zastosowania materiały i technologie,
  - uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu zagospodarowania zabytku nieruchomego wraz z otoczeniem oraz dalszego korzystania z tego zabytku, z uwzględnieniem wyeksponowania jego wartości.
- Zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami kto w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest obowiązany:
  - wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot,
  - zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia,
  - niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, Wójta Gminy Kalinowo.

- Ochronie podlegają obiekty i obszary wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków, która zawiera również obiekty i obszary ujęte w Wojewódzkim Rejestrze Zabytków oraz Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.
- Należy zwrócić szczególną uwagę na ochronę ekspozycji istniejących obiektów zabytkowych, jak również elementów krajobrazowych.
- Zachowanie wartościowych układów ruralistycznych następować powinno poprzez odtworzenie alei przydrożnych, zapobieganie liniowego rozwoju zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych, modernizację lub rozbiórkę obiektów dysharmonicznych.
- Prace ziemne na obszarze stanowiska archeologicznego wyszczególnionego w ewidencji zabytków AZP należy poprzedzić sondażowymi badaniami archeologicznymi.
- W odniesieniu do stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków archeologicznych o własnej formie terenowej obowiązuje zakaz realizacji inwestycji budowlanych i działalności rolniczej (postuluje się pozostawienie terenu jako nieużytek).
- Badania archeologiczne wymagają pozwoleń wojewódzkiego konserwatora zabytków.

2.5. Kierunki modernizacji i rozbudowy układu komunikacji

2.5.1. Kierunki rozwoju układu komunikacji drogowej

Najważniejszym elementem układu drogowego gminy jest droga krajowa nr 16 Augustów - Ełk - Olsztyn, spełniająca równocześnie funkcję drogi o znaczeniu turystycznym. Planowana realizacja międzynarodowej drogi ekspresowej Via Baltica oraz ekspresowej drogi krajowej nr 16 sprawia, iż projektowany system stanowić będzie nadrzędny układ komunikacyjny dla gminy Kalinowo. Lokalizację miejsc obsługi podróżnych należy realizować według projektów wyżej wymienionych dróg, przy uwzględnieniu przepisów dotyczących warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi i ich usytuowanie. Zanim zostaną zrealizowane powyższe założenia, funkcję nadrzędnego układu komunikacyjnego pełnić będzie droga krajowa nr 16 w obecnym korytarzu. Do czasu wyboru ostatecznego wariantu, należy uniemożliwić realizację trwałych zamierzeń inwestycyjnych na terenach oznaczonych na rysunku studium jako kierunki rozwoju układów komunikacyjnych. Odrębnym symbolem oznaczono lokalizację projektowanego węzła oraz projektowanych przejazdów drogowych umożliwiających komunikację z terenów po obu stronach drogi ekspresowej. Na obecnym etapie projektowania inwestycji lokalizacja węzła Kalinowo (o nazwie Kalinowo Zachód) jest ostateczna, co spowodowało uruchomienie terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie węzła. Analizowane jest również alternatywne rozwiązanie węzła drogowego na przecięciu projektowanej drogi S61 z drogą powiatową Nr 1913N Kalinowo - Piętki, z drogą powiatową Nr 1945N Kalinowo – Marcinowo lub z drogą wojewódzką Nr 661. Na wykonanie drogi ekspresowej Via Baltica należy rezerwować 100 m na pas drogowy, z odpowiednim zapasem w sąsiedztwie węzła oraz przejazdów drogowych. Na odcinku drogi krajowej nr 16 od węzła „Kalinowo” w kierunku wschodnim do granicy województwa należy rezerwować minimum 80 m z uwagi na realizację według parametrów docelowej klasy technicznej GP. Dla drogi krajowej nr 16 w obecnym przebiegu należy rezerwować pas terenu szerokości minimum 25 m w liniach rozgraniczających. Istniejąca droga krajowa nr 16 do czasu realizacji nowego przebiegu i zaliczeniu istniejącego przebiegu drogi krajowej do kategorii dróg gminnych pozostaje drogą klasy GP. Zarezerwowane na rysunku studium tereny na przebudowę układu komunikacyjnego, które nie zostaną wykorzystane na etapie realizacji należy zagospodarować zgodnie z kierunkami zabudowy i zagospodarowania terenu określonymi dla terenów sąsiednich. Z uwagi na lokalizację istniejących i projektowanych dróg krajowych przy projektowaniu nowej zabudowy należy uwzględnić potencjalne uciążliwości związane z hałasem i drganiami.

Droga nr 661 jest jedyną w gminie Kalinowo drogą wojewódzką, która wraz z drogami powiatowymi pełni rolę układu podstawowego. Łączna długość drogi wojewódzkiej wynosi 11,3 km, natomiast docelowa klasa techniczna tej drogi to droga zbiorcza (Z). Studium ustala możliwość przebudowy drogi wojewódzkiej, dla której należy przewidzieć rezerwę terenu zgodnie z przepisami dotyczącymi dróg publicznych.

Wykaz dróg powiatowych zaliczonych do układu podstawowego:

Lp.	Numer drogi	Przebieg	Długość [km]
1	1878 N	Sędki – Sypitki – Stacze – Borzymy – do dr. nr 1884 N	17,9
2	1884 N	dr. kraj. nr 16 (Sędki) – Pisanica – Borzymy – gr. woj. (Pomiany)	16,3
3	1886 N	Milewo – Turowo – gr. woj. (Chomontowo)	4,1
4	1909 N	Wieliczki – Kleszczewo – Wysokie – do dr. kraj. nr 16	3,5
5	1913 N	Wojnasy – Cimochoy – Dorsze - Kalinowo	9,0
6	1931 N	Gołubie – Gołubka (dr. kraj. nr 16)	3,1
7	1933 N	Wysokie (dr. kraj. nr 16) – Pisanica – Sypitki – Wiśniowo Etckie – do dr. nr 1872N	12,0
8	1935 N	Laski Małe – Krzywe – dr. nr 1872 N	1,1
9	1937 N	Romoty – Jędrzejki - Lisewo	5,5
10	1939 N	Krzyżewo (dr. kraj. nr 16) – Borzymy - Lisewo	12,6
11	1941 N	gr. woj. (Jankielówka) – Zocie – Milewo	5,2
12	1943 N	dr. nr 1886 N – Prawdziska – dr. kraj. nr 16	6,5
13	1945 N	Dorsze – Marcinowo - Kalinowo	7,2

Wszystkie praktycznie drogi powiatowe powinny być modernizowane do klasy technicznej Z (zbiorczej), przede wszystkim w zakresie dostosowania szerokości, szczególnie jezdni do bezpiecznych warunków ruchu, ale także rozważenia obejść drogowych z ominięciem ciasno obudowanych przebiegów przez wsie.

Najniższą kategorię dróg publicznych stanowią drogi gminne i nieliczne zakładowe, których sieć istniejąca może być wzbogacana w miarę rozwoju przestrzennego wsi, szczególnie w obszarach przewidzianych do objęcia opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Istniejące drogi gminne stanowią uzupełniający układ komunikacyjny gminy Kalinowo.

Wykaz dróg gminnych zaliczonych do układu uzupełniającego:

Lp.	Numer drogi	Przebieg	Długość [km]
1	179001 N	Wysokie - Zaborowo	3,1 km
2	179002 N	Mazurowo – Kulesze – dr. krajowa nr 16	3,9 km
3	179003 N	dr. powiatowa nr 1878 (Makosieje) – dr. powiatowa nr 19933 N (Pisanica)	2,9 km
4	179004 N	Skomętno Wielkie – dr. krajowa nr 16	1,7 km
5	179005 N	dr. woj. nr 661 (Wierzbowo) – gr. woj.	3,3 km
6	179006 N	dr. woj. nr 661 (Zanie) - Zocie	3,6 km
7	179007 N	Zocie – dr. powiatowa nr 1886 N (Turowo)	2,6 km
8	179008 N	Marcinowo – dr. woj. nr 661 (Milewo)	2,4 km
9	179009 N	Kalinowo ul. Polna	2,0 km
10	179010 N	Maże	0,7
11	179011 N	Ginie – granica województwa	2,0
12	179012 N	dr. krajowa nr 16 (Długie) – zabudowa kolonijna w kierunku wsi Krzyżewo	1,6
13	179013 N	Borzymy (od drogi powiatowej nr 1884 N przez osiedle w Borzymach)	0,6
14	179014 N	Borzymy – Stożne	2,0
15	179015 N	Kalinowo ul. Osiedlowa	0,5
16	179016 N	Kalinowo ul. Szkolna	0,3
17	179017 N	od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1939 N w Borzymach, przez Jędrzejki, do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1937 N w Jędrzejkach	3,2
18	179018 N	od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1884 N w Romanowie, przez Romanowo, do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1878 N w Romotach	2,2
19	179019 N	od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1909 N przez Mikołajki, Gołubie i Szczudły, do skrzyżowania z drogą krajową nr 16	6,7
20	179020 N	od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 661 w Wierzbowie, przez Wierzbowo, do granicy gminy w kierunku wsi Szeszki gm. Wieliczki	2,2
21	179021 N	od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1933 N w Laskach Małych, do granicy gminy w kierunku wsi Brodowo, gm. Etłk	1,4

2.5.2. Zasady organizacji układu komunikacji kolejowej

Ta forma komunikacji sprowadza się do istniejącej i przewidywanej do pozostawienia ze względu

na swój zabytkowy charakter – Elckiej Kolejki Wąskotorowej na trasie z Elku do Turowa z przystankiem końcowym. W przypadku realizacji budowy nowego przebiegu drogi krajowej nr 16 oraz drogi ekspresowej Via Baltica należy rozwiązać w odpowiedni sposób konieczność zachowania kolejki wąskotorowej.

2.6. Kierunki modernizacji i rozbudowy sieci infrastruktury technicznej

2.6.1. Zaopatrzenie w wodę

W celu poprawy jakości życia mieszkańców gminy oraz stworzenia lepszych warunków dla działalności gospodarczej (np. agroturystyka) należy dążyć do zwodociągowania jak największej liczby budynków mieszkalnych i gospodarstw wiejskich. Dążyć do tego należy w oparciu o rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej i realizację kolejnych zamierzeń inwestycyjnych. Z uwagi na fakt, że nie został wybrany jeszcze ostateczny wariant drogi krajowej nr 16 oraz międzynarodowej drogi Via Baltica inwestycje zostały skupione na południu gminy. Należy sukcesywnie rozwijać istniejący układ oraz realizować inwestycje zawarte w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Kalinowo.

2.6.2. Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków

W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków ustala się następujące zasady i kierunki działań:

- modernizacja oczyszczalni ścieków w Kalinowie i Borzymach w celu zwiększenia stopnia redukcji zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych i dostosowania ich do obowiązujących norm,
- należy dążyć do rozwiązania gospodarki ściekowej w byłych osiedlach Państwowych Gospodarstw Rolnych z zabudową wielorodzinną i lokalną kanalizacją poprzez budowę lokalnych oczyszczalni ścieków,
- jako pierwszoplanowe należy traktować rozwiązanie gospodarki ściekowej w miejscowościach: Piętki, Ryczywół, Lisewo, Milewo, Wysokie, Mikołajki, Wierzbowo,
- na obszarach gminy, pozostających poza zasięgiem istniejących oczyszczalni, można stosować systemy oczyszczania ścieków z odprowadzeniem ścieków oczyszczonych do gruntu, o ile pozwalają na to będą lokalne warunki gruntowo-wodne. Dla gospodarstw indywidualnych, zabudowy kolonijnej, luźnej zagrodowej zaleca się stosować prosty układ technologiczny oczyszczania tzw. „przydomową oczyszczalnią ścieków”.
- poza w/w rozwiązaniami dopuszczalne jest stosowanie indywidualnych, szczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe i indywidualnych ujęć zaopatrzenia w wodę o ile pozwalają będą lokalne warunki gruntowo-wodne,
- konieczna jest kontynuacja rozwoju istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej w oparciu o istniejące oczyszczalnie ścieków, jak również budowa nowych obiektów i sieci.

2.6.3. Gospodarowanie odpadami stałymi

Gospodarkę odpadami stałymi należy oprzeć jak dotychczas na wysypisku miejskim w Siedliskach. Wdrożony system gromadzenia odpadów na obszarze gminy oparty na kontenerach sprawdził się i należy go jedynie dopracować poprzez zmianę częstotliwości wywozu i ewentualne zwiększenie ilości wystawianych kontenerów oraz ich lokalizacji.

Należy kontynuować realizację założeń Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna” z siedzibą w Elku. Stworzony system gospodarki odpadami dąży do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska naturalnego. Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Siedliskach umożliwi wdrożenie systemu technologii mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. W miarę możliwości należy sukcesywnie rozwijać system selektywnej zbiórki odpadów. Z uwagi na rozwój funkcji turystycznych (w szczególności w strefie B) należy poprawić organizację systemu odbioru odpadów wzdłuż nadbrzeży jezior.

2.6.4. Zaopatrzenie w gaz

Obecnie Gmina nie posiada sieci gazowej. Stosunkowo niewielkie zapotrzebowanie ilościowe na gaz ziemny oraz znaczne koszty realizacyjne sprawiają, iż inwestycja jest nierentowna. Z uwagi na fakt, iż w gminie Kalinowo znakomitą większość potencjalnych odbiorców stanowią klienci indywidualni, ewentualna możliwość budowy sieci gazowej jest mało prawdopodobna.

W planach rozwojowych przewiduje się rozbudowę systemu przesyłowego gazociągów wysokiego ciśnienia na terenie wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, jednak są to założenia długoterminowe. Zgodnie z koncepcją zasilania województwa warmińsko-mazurskiego dostawami gazu z innych źródeł przez obszar gminy Kalinowo planowany jest wariant I eksportu gazu do Litwy z kierunku tłoczni Zambrów. Założenia te są na etapie koncepcyjnym i nie opracowano dokładnego przebiegu.

2.6.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Nie przewiduje się na terenie gminy budowy nowych linii przesyłowych 110 kV. Istniejąca linia 110 kV łącząca GPZ Augustów z GPZ Szeligi, pozostaje w Studium jako ważny element krajowego systemu elektroenergetycznego, stanowiący istotne uwarunkowanie przestrzenne w pasie jej przebiegu. Sieć głównych linii 15 kV na terenie gminy Kalinowo również nie jest przewidywana do znaczącej przebudowy. Lokalne linie zasilające 15 kV i stacje transformatorowe 15 kV / 220 V będą sukcesywnie modernizowane i rozbudowywane w miarę potrzeb. Przewiduje się, że potrzeby w tym zakresie będą w nadchodzących latach wzrastać. Głównymi przyczynami tego będzie:

- Wyznaczenie nowych terenów przewidzianych do zabudowy mieszkaniowej.
- Wzrost liczby różnorodnych obiektów turystycznych w części południowej gminy Kalinowo.
- Wzrost energochłonnego wyposażenia gospodarstw domowych i rolniczych.
- Wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną na potrzeby ogrzewania budynków i ciepłej wody.
- Konieczność zapewnienia wzrostu niezawodności dostaw energii elektrycznej (dwustronne zasilanie, zwiększenie przekrojów przewodów, nowocześniejsze urządzenia).

W celu realizacji tych potrzeb należy:

- Na etapie sporządzenia planów miejscowych, analizować zapotrzebowanie na energię elektryczną, rezerwować tereny pod lokalizację stacji transformatorowych i sieci elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia, oraz wyraźnie formułować zadania do realizacji w tym zakresie.
- Na etapie podziałów realizacyjnych wyznaczyć pasy drogowe dróg dojazdowych i ulic o parametrach umożliwiających umieszczenie w ich szerokości niezbędnej infrastruktury technicznej, w tym również przewodów elektroenergetycznych.
- Planować organizację oświetlenia miejsc publicznych oraz jego finansowanie, a także innych zadań wynikających z przepisów prawa energetycznego.

W związku z planowaną budową dwutorowej linii elektroenergetycznej o napięciu 400 kV Polska – Litwa na rysunku studium zaznaczono jeden z wariantów przebiegu zlokalizowany w granicach gminy Kalinowo. Oznaczony przebieg linii 400 kV Ełk – granica państwa wskazuje jedynie koncepcję, a docelowa lokalizacja może ulec zmianie. Wybudowanie linii wiąże się z wyznaczeniem pasa technologicznego o szerokości 70 metrów – po 35 metrów w obie strony od osi linii. Wszelkie zamierzenia inwestycyjne w pasie technologicznym wymagają uzgodnienia bądź opinii właściciela linii.

2.6.6. Energetyka ciepła

W zakresie energetyki ciepłej podejmować należy działania w następujących kierunkach:

- Zaopatrzenie w ciepło obszarów zabudowy mieszkaniowej, turystyczno-wypoczynkowej i innych funkcji zmierzać będzie w kierunku nośników przyjaznych środowisku takich jak: olej opałowy, gaz, energia elektryczna i uzupełniająco w kierunku wykorzystania odnawialnych źródeł energii przyrody: pompy ciepłe, elektrownie wiatrowe, kolektory słoneczne, małe elektrownie wodne itp.

- Należy dążyć do eliminowania wykorzystywania paliw węglowych do celów grzewczych.
- Należy sprzyjać i wspierać działania w zakresie termomodernizacji budynków.

2.6.7. Telekomunikacja

Zakłada się objęcie w pełnym zakresie siecią łączności przewodowej wszystkich zainwestowanych terenów gminy. Tereny zabudowy istniejącej i planowanej uzbrajane będą sukcesywnie w kanalizację telefoniczną i kable instalacyjne doziemne. Parametry sieci i urządzeń powinny umożliwiać korzystanie przez mieszkańców gminy z pełnego zakresu usług oraz zapewniać dostęp do Internetu.

2.7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Cele publiczne wynikać mogą z realizacji polityki przestrzennej gminy. Realizacją zadań własnych w sferze polityki przestrzennej gminy jest każda działalność gminy, wynikająca z obowiązujących ustaw. Ważnym elementem zapewniającym skuteczność polityki przestrzennej gminy jest utrzymywanie rezerw terenów dla realizacji zadań własnych. W obecnych warunkach gospodarczych trudno jest przewidzieć w długiej perspektywie zakres i skalę tych zadań. Można natomiast zdefiniować i oszacować skalę potrzeb aktualnych, których zaspokojenie ustawodawca powierzył samorządowi gminnemu. Każde z tych zadań może w pewnych warunkach wywierać wpływ na gospodarkę terenami w obszarze gminy. Najważniejsze zadania własne gminy wpływające na politykę przestrzenną to:

- rozbudowa sieci wodociągów wiejskich i związanych z nimi urządzeń,
- budowa i rozbudowa lokalnych oczyszczalni ścieków i powiązanej z nimi kanalizacji,
- budowa i rozbudowa lokalnych systemów kanalizacji deszczowej,
- modernizacja dróg gminnych,
- zwiększenie ilości i jakości miejsc parkingowych, szczególnie w obszarach przestrzeni publicznej,
- rozbudowa lub modernizacja linii elektroenergetycznych niskiego napięcia,
- przygotowanie terenów na potrzeby budownictwa mieszkaniowego,
- przygotowanie odpowiednich terenów dla potrzeb rozwojowych infrastruktury społecznej w zakresie np.: oświaty, kultury, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, łączności, rekreacji i innych,
- urządzenie ścieżek rowerowych o znaczeniu lokalnym,
- umożliwienie rozwoju eksploatacji złóż kopalin,
- budowa lotniska lokalnego w obrębie Pisanica.

Dla realizacji tych zadań należy zabezpieczyć tereny zarówno w obszarach opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jak i poza nimi.

2.8. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Do zadań ponadlokalnych wynikających z opracowywanych programów wojewódzkich oraz innych opracowań, w tym także wynikające z przyjętych w planie zagospodarowania województwa warmińsko-mazurskiego kierunkach rozwoju należy:

- modernizacja drogi krajowej nr 16 do parametrów klasy GP wraz z budową obejścia miejscowości Kalinowo,
- zwiększenie lesistości na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (na podstawie Programu zwiększania lesistości województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2001 – 2020),
- koncepcja eksportu gazu na Litwę – wariant I z kierunku tłoczni Zambrów (brak szczegółowej lokalizacji),
- budowa energetycznego układu przesyłowego (według informacji na dzień sporządzania zmiany Studium zamierzenie inwestycyjne jest na etapie koncepcji).

Według planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego uchwalonego przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr XXXIII/505/02 z dnia 12 lutego 2002 r. w granicach administracyjnych gminy Kalinowo przewiduje się realizację części zadania rządowego polegającego na budowie elektroenergetycznego układu przesyłowego 400 kV Polska – Litwa. Przebieg projektowanej linii dwutorowej 400 kV Ełk – granica państwa może ulec zmianie, a pokazana na rysunku Studium lokalizacja wskazuje jedynie koncepcję aktualną na dzień sporządzania Studium.

2.9. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

2.9.1. Na terenie gminy obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów górniczych. Obowiązek wynika z przepisów ustawy Prawo geologiczne i górnicze. W zależności od potrzeb Studium ustala możliwość wyznaczania nowych terenów eksploatacji poszczególnych kopalin. Lokalizacje istniejących, udokumentowanych złóż kopalin zostały pokazane na rysunku Studium: Czyńcze, Długie, Makosieje, Pisanica, Pisanica A, Romoty, Ryczywół, Skomętno Wielkie.

2.9.2. Na terenie gminy obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych obszarów, na których rozmieszczone będą elektrownie wiatrowe (w tym również o mocy przekraczającej 100 kW). Studium dopuszcza sytuowania wież wiatrowych wyłącznie na terenach wskazanych na rysunku studium. Dokładną lokalizację należy wyznaczyć w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w oparciu o szczegółowe analizy i uwarunkowania wynikające z aktualnego stanu prawnego oraz z uwzględnieniem rezerwy terenu pod urządzenia umożliwiające odbiór energii elektrycznej.

2.9.3. Na terenie gminy nie przewiduje się wyznaczenia obszarów wymagających przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości.

2.9.4. Na terenie gminy nie przewiduje się wyznaczenia obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni powyżej 2000 m² sprzedaży.

2.9.5. Na terenie gminy wyróżnia się następujące obszary przestrzeni publicznej, które powinny podlegać szczególnej polityce przestrzennej samorządu w zakresie ich ukształtowania:

- teren zlokalizowany w części centralnej miejscowości Kalinowo obejmujący strefę usługową,
- teren zlokalizowany w części centralnej miejscowości Pisanica obejmujący między innymi park oraz boisko,
- publiczne kąpieliska (między innymi w miejscowości Skrzyпки, Stacze, Lisewo, Łoje).

2.10. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Sporządzenie planów miejscowych na terenach kluczowych dla rozwoju przestrzennego umożliwi intensyfikację procesu przekształceń funkcjonalnych gminy Kalinowo. Wyznaczenie właściwych kierunków rozwoju przede wszystkim dla zabudowy wielofunkcyjnej, rekreacyjnej oraz działalności gospodarczej przyczyni się do osiągnięcia głównego celu – rozwoju zrównoważonego przy jednoczesnym zachowaniu ładu przestrzennego. W momencie realizacji drogi międzynarodowej Via Baltica priorytetem będzie sporządzenie miejscowego planu dla terenu wokół węzła Kalinowo.

1) KALINOWO - plan miejscowy (jeden lub więcej) powinien:

- obejmować teren położony w sąsiedztwie projektowanego węzła na drodze międzynarodowej Via Baltica - należy traktować jako obszar inwestycyjny o charakterze komercyjnym, połączenie komunikacyjne oraz funkcje zostaną uszczegółowione w

miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,

- umożliwiać rozwój funkcjonalno-przestrzenny ośrodka gminnego tworząc warunki do koncentracji funkcji publicznych rezerwując tereny pod mieszkalnictwo, usługi, drobną wytwórczość i obiekty urządzeń infrastruktury technicznej,
- stymulować rozwój działalności gospodarczej,
- sprzyjać efektywnej rozbudowie infrastruktury technicznej,
- przeanalizować kierunki dotychczasowego rozwoju przestrzennego zastępując rozprzestrzenianie się zabudowy wzdłuż głównych tras komunikacyjnych, siecią ulic wpisaną w istniejący układ urbanistyczny,
- określić zasady kształtowania zabudowy uwzględniające uwarunkowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz stanowisk archeologicznych.

2) LASKI WIELKIE – obszar obejmujący istniejącą zabudowę oraz rezerwy terenu z przeznaczeniem pod budownictwo rekreacji indywidualnej, usługi turystyczne oraz budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Przewiduje się rozwój funkcjonalno-przestrzenny wsi. Elementem planu winno być:

- rozwiązanie prawidłowego układu drogowego,
- rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej,
- określenie wielkości strefy ochronnej jeziora Selmęt Wielki ustalonej na podstawie rozporządzenia w sprawie obszaru chronionego krajobrazu,
- zabezpieczenie publicznego dostępu do brzegów jeziora,
- wyznaczenie nad brzegiem jeziora terenów pod lokalizację pól namiotowych, przystani wodnych itp. a poza strefą ochronną jeziora obszarów przeznaczonych pod zabudowę rekreacji indywidualnej,
- określić zasady kształtowania zabudowy uwzględniające uwarunkowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz stanowisk archeologicznych,
- dopuszczenie realizacji dolesienia w celu wzmocnienia kompleksu lasów ochronnych.

3) ŁOJE - obszar obejmujący całą istniejącą zabudowę oraz tereny oznaczone jako kierunki rozwoju, stanowiące rezerwę pod przeznaczenie turystyczno-wypoczynkowe, a także choć w ograniczonym stopniu mieszkaniowe jednorodzinne. Przewidywany rozwój funkcjonalno-przestrzenny wsi. Elementem planu powinno być:

- rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej,
- modernizacja przebiegu drogi powiatowej,
- ochrona i racjonalne wykorzystanie walorów przyrodniczych terenu przyległego do jeziora Selmęt Wielki, w tym ustalenie szerokości strefy ochronnej jeziora ustalonej na podstawie rozporządzenia w sprawie obszaru chronionego krajobrazu,
- zabezpieczenie publicznego dostępu do brzegu jeziora,
- wyznaczenie nad brzegami jeziora terenów pod lokalizację pól namiotowych, campingu, przystani wodnych itp. a poza strefą ochronną jeziora obszarów przeznaczonych pod zabudowę rekreacji indywidualnej,
- umożliwienie przekształceń istniejącej zabudowy rolniczej na cele turystyczne i rekreacyjne,
- określić zasady kształtowania zabudowy uwzględniające uwarunkowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz stanowisk archeologicznych,

Z uwagi na położenie wsi w obszarze dobrych gleb, rozwiązania przestrzenne planu powinny umożliwiać wielokierunkowy rozwój wsi, w tym także rozwój ekologicznych form rolnictwa, sadownictwa, agroturystyki. Należy przyjąć elastyczne zapisy zapewniające w przyszłości harmonijne współistnienie funkcji wypoczynkowych i produkcji rolnej.

4) SYPITKI - obszar do objęcia planem obejmujący w części tereny istniejącej zabudowy, lecz przede wszystkim przyległe do nich oraz do rzeki Lega tereny stanowiące potencjalne rezerwy pod zagospodarowanie turystyczno-wypoczynkowe oraz w mniejszym stopniu mieszkaniowe jednorodzinne. Przewidywany rozwój funkcjonalno-przestrzenny wsi. Elementem do rozwiązania w planie powinno być:

- prawidłowe rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej,

- określenie uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony walorów przyrodniczych w sąsiedztwie rzeki Lega i wyznaczenie strefy ochronnej ustalonej na podstawie rozporządzenia w sprawie obszaru chronionego krajobrazu,
- zabezpieczenie publicznego dostępu do brzegu rzeki,
- wyznaczenie w sąsiedztwie rzeki terenów pod lokalizację pól namiotowych, campingu, przystani dla kajaków, itp.,
- wskazanie sposobów i zakresu rehabilitacji istniejącej zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem zabytków architektury i techniki,
- określić zasady kształtowania zabudowy uwzględniające uwarunkowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz stanowisk archeologicznych,
- określenie standardów i szczegółowych wytycznych w zakresie architektury projektowanych obiektów,
- dopuszczenie realizacji dolesienia w celu wzmocnienia kompleksu lasów ochronnych.

Z uwagi na położenie miejscowości na skrzyżowaniu dróg i najważniejszych szlaków turystycznych, w tym Ełckiej Kolei Wąskotorowej oraz niewątpliwe walory krajobrazowe, należy poprzez działania planistyczne tworzyć korzystne warunki do rozwoju bazy turystycznej i obsługi ruchu turystycznego. Ten kierunek działań inwestycyjnych powinien być uznany za priorytet rozwoju i należy przyznać mu pierwszeństwo wykorzystania terenów bez względu na żyzność gleb. Wszelka działalność inwestycyjna w tym obszarze, zgodnie z głównym założeniem rozwoju gminy, powinna być oparta na zasadach rozwoju zrównoważonego.

5) KUCZE - głównym motywem sporządzenia planu jest wyznaczenie nowych terenów budowlanych pod funkcję turystyczno-wypoczynkową nad rzeką Lega oraz uzupełniająco mieszkaniową jednorodziną. Przewidywany rozwój funkcjonalny-przestrzenny wsi. Elementem do rozwiązania w planie powinno być:

- prawidłowe rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej,
- określenie uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony walorów przyrodniczych w sąsiedztwie rzeki Lega i wyznaczenie strefy ochronnej ustalonej na podstawie rozporządzenia w sprawie obszaru chronionego krajobrazu,
- zabezpieczenie publicznego dostępu do brzegu rzeki,
- określić zasady kształtowania zabudowy uwzględniające uwarunkowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz stanowisk archeologicznych.

6) STACZE - zasadniczym celem planu powinno być uporządkowanie istniejących terenów zabudowanych oraz wskazanie i przygotowanie nowych terenów dla funkcji turystyczno-wypoczynkowej i jako uzupełniającej mieszkaniowej jednorodzinnej oraz rekreacji indywidualnej. Przewidywany rozwój funkcjonalno-przestrzenny wsi. Elementem do rozwiązania w planie powinno być:

- prawidłowe rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej,
- określenie uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony walorów przyrodniczych w sąsiedztwie jeziora Stackiego i rzeki Lega,
- zabezpieczenie publicznego dostępu do brzegu jeziora i rzeki,
- wyznaczenie terenów pod lokalizację pól namiotowych, campingu, przystani wodnych, obszarów przeznaczonych pod zabudowę rekreacji indywidualnej oraz obiektów turystycznej bazy noclegowej,
- umożliwienie przekształceń istniejącej zabudowy rolniczej na cele turystyczne i rekreacyjne,
- modernizacja przebiegu drogi przez wieś,
- wyznaczenie prawidłowych kierunków urbanistycznych dalszego rozwoju przestrzennego,
- określić zasady kształtowania zabudowy uwzględniające uwarunkowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz stanowisk archeologicznych,
- dopuszczenie realizacji dolesienia w celu wzmocnienia kompleksu lasów ochronnych.

Położenie wsi nad rzeką Legą w sąsiedztwie lasów stwarza dogodne warunki do rozwoju bazy turystycznej ukierunkowanej na obsługę różnorodnych form turystyki wodnej, wędrowniej i pobytowej. Jednym z najważniejszych zadań planu będzie stworzenie dogodnych warunków do aktywizacji gospodarczej tego terenu ukierunkowanej na rozwój turystyki z zachowaniem zasady rozwoju zrównoważonego.

7) ROMOTY - plan objąłby praktycznie całą istniejącą zabudowę wsi oraz potencjalne tereny dla funkcji turystyczno-wypoczynkowej, w tym także budownictwo rekreacji indywidualnej z dostępem do jeziora Białego. Przewidywany rozwój funkcjonalno-przestrzenny wsi. Elementem do rozwiązania w planie powinno być:

- prawidłowe rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej,
- określenie uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony walorów przyrodniczych w sąsiedztwie jeziora Białego, jeziora Głębokiego i innych pobliskich jezior położonych w obszarze,
- zabezpieczenie publicznego dostępu do brzegów jezior,
- dopuszczenie realizacji dolesienia w celu wzmocnienia kompleksu lasów ochronnych,
- wyznaczenie nad brzegami jeziora Białego terenów pod lokalizację pól namiotowych, campingu, przystani wodnych itp. a poza strefą ochronną jeziora, obszarów przeznaczonych pod zabudowę rekreacji indywidualnej oraz obiektów turystycznej bazy noclegowej,
- umożliwienie przekształceń istniejącej zabudowy rolniczej na cele turystyczne i rekreacyjne,
- określić zasady kształtowania zabudowy uwzględniające uwarunkowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz stanowisk archeologicznych.

Położenie wsi w otoczeniu lasów o wysokich walorach przyrodniczych, pełniących funkcje ochronne stwarza wprawdzie dogodne warunki do rozwoju bazy turystycznej ukierunkowanej na obsługę różnorodnych form turystyki wodnej, wędrowniej i pobytovej, lecz równocześnie obliguje do zwrócenia w planie szczególnej uwagi na problemy ochrony przyrody. Otoczenie wsi kompleksami gleb o stosunkowo niskiej bonitacji i zamierzająca gospodarka rolna stwarzają dodatkowe predyspozycje do przekształceń funkcjonalnych. Występujące w sąsiedztwie (a być może i w obszarze) opracowania planu miejscowego złoża kredy jeziornej i torfu stanowiąc będą źródło dodatkowych uwarunkowań i zapisów planistycznych dla tego obszaru. Jednym z najważniejszych zadań planu będzie stworzenie dogodnych warunków do aktywizacji gospodarczej tego terenu ukierunkowanej na rozwój turystyki z zachowaniem zasady rozwoju zrównoważonego.

8) SKRZYPKI - plan winien objąć całą istniejącą zabudowę położoną pomiędzy drogą a linią brzegową jeziora Przepiórka oraz tereny położone po stronie zachodniej w/w drogi przez wieś. Zadaniem planu miejscowego będzie wyznaczenie terenów dla zabudowy turystyczno-wypoczynkowej. Przewidywany rozwój funkcjonalno-przestrzenny wsi. Elementem do rozwiązania w planie powinno być:

- prawidłowe rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej,
- określenie uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony walorów przyrodniczych w sąsiedztwie jeziora Przepiórka, w tym określenie zasad gospodarki przestrzennej w jej obszarze oraz zasięgu strefy ochronnej jeziora ustalonej na podstawie rozporządzenia w sprawie obszaru chronionego krajobrazu,
- zabezpieczenie publicznego dostępu do brzegu jeziora,
- rozważenie wyznaczenie terenów pod dolesienia od strony północnej wsi, nad brzegiem zatoki jeziora Przepiórka w celu ochrony brzegu,
- wyznaczenie nad brzegami jeziora Przepiórka terenów pod lokalizację pól namiotowych, campingu, przystani wodnej itp. a poza strefą ochronną jeziora, obszarów przeznaczonych pod zabudowę rekreacji indywidualnej oraz obiektów turystycznej bazy noclegowej,
- umożliwienie przekształceń istniejącej zabudowy rolniczej na cele turystyczne i rekreacyjne,
- określić zasady kształtowania zabudowy uwzględniające uwarunkowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz stanowisk archeologicznych.

Jednym z najważniejszych zadań planu będzie stworzenie dogodnych warunków do aktywizacji gospodarczej tego terenu ukierunkowanej na rozwój turystyki z zachowaniem zasady rozwoju zrównoważonego. Położenie wsi nad jednym z „jezior rajgrodzkich” umożliwi rozwój turystyki i sportów wodnych.

9) LISEWO - plan winien objąć całą istniejącą zabudowę położoną pomiędzy drogą, a linią brzegową jeziora Przepiórka oraz tereny położone po stronie zachodniej w/w drogi przez wieś. Zadaniem planu miejscowego będzie wyznaczenie terenów dla zabudowy turystyczno-wypoczynkowej. Przewidywany rozwój funkcjonalno-przestrzenny wsi. Elementem do rozwiązania w planie powinno być:

- prawidłowe rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej,
- określenie uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony walorów przyrodniczych w sąsiedztwie jeziora Przepiórka, w tym określenie zasad gospodarki przestrzennej w jej obszarze oraz zasięgu strefy ochronnej jeziora ustalonej na podstawie rozporządzenia w sprawie obszaru chronionego krajobrazu,
- zabezpieczenie publicznego dostępu do brzegu jeziora,
- wyznaczenie nad brzegami jeziora Przepiórka terenów pod lokalizację pól namiotowych, campingu, przystani wodnej itp. a poza strefą ochronną jeziora, obszarów przeznaczonych pod zabudowę rekreacji indywidualnej oraz obiektów turystycznej bazy noclegowej,
- umożliwienie przekształceń istniejącej zabudowy rolniczej na cele turystyczne i rekreacyjne,
- określić zasady kształtowania zabudowy uwzględniające uwarunkowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz stanowisk archeologicznych.

W planie miejscowym należy wykorzystać korzystne położenie wsi umożliwiając powstanie tam znaczącego w skali gminy ośrodka turystyki i wypoczynku z niezbędnym zapleczem i bazą noclegową. Lisewo posiada też niewykorzystane jeszcze możliwości lokalizacji zabudowy rekreacji indywidualnej. Inwestycje takie w szerszym zakresie mogą być jednak realizowane tylko z równoległym wyposażeniem w pełną infrastrukturę techniczną. Należy również przewidzieć poprawę parametrów dróg. Nowe inwestycje i zespoły zabudowy powinny powstawać z poszanowaniem dla istniejącego krajobrazu i projektowane w otoczeniu zieleni.

10) PISANICA - opracowaniem planu miejscowego należy objąć rezerwy terenów pod budownictwo jednorodzinne po obu stronach drogi do wsi Sypitki, ewentualnie również tereny istniejącej zabudowy wsi. Elementem do rozwiązania w planie powinno być:

- prawidłowe rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej oraz infrastruktury technicznej uzbrojenia terenu w pełnym zakresie,
- wyznaczenie prawidłowych kierunków urbanistycznych dalszego rozwoju przestrzennego, w tym zastąpienie powstających układów liniowych przez projektowanie sieci ulic,
- określić zasady kształtowania zabudowy uwzględniające uwarunkowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz stanowisk archeologicznych,
- określenie standardów i szczegółowych wytycznych w zakresie architektury projektowanych obiektów,
- zapewnienie właściwych rezerw terenu pod lokalizację usług i infrastruktury społecznej stosownie do rangi tej wsi i potrzeb obsługi ruchu turystycznego w związku z planowanym, wielokrotnym powiększeniem bazy turystycznej w południowych rejonach gminy.

Z uwagi na rangę Pisanicy - drugiego po Kalinowie ośrodka obsługi ludności i położenie miejscowości w sąsiedztwie terenów przewidzianych do intensywnego rozwoju turystyki i rekreacji, należy poprzez działania planistyczne stworzyć korzystne warunki do rozwoju bazy usługowej i obsługi ruchu turystycznego oraz zapoczątkować proces przekształcania starych struktur przestrzennych w nowoczesny, elastyczny układ urbanistyczny dostosowany do nowych (zmiennych) kierunków działań gospodarczych, przygotowany do znacznej intensyfikacji rozwoju. Osobno należy traktować teren specjalny - lotnisko, który w powiązaniu z realizacją ekspresowej drogi międzynarodowej może przyczynić się do dalszego rozwoju gminy Kalinowo. **W zależności od potrzeb lokalizacji inwestycji ustala się możliwość powiększenia terenu lotniska w kierunku zachodnim i wschodnim. Przed powiększeniem obszaru lotniska w kierunku wschodnim należy przeprowadzić analizę obliczeniową przewidywanych uciążliwych oddziaływań (będących wynikiem startów i lądowań maszyn lotniczych oraz funkcjonowania infrastruktury towarzyszącej lotniska, po jego rozszerzeniu) na tereny zabudowy miejscowości Pisanica, w tym m.in. ocenić wpływ prognozowanych oddziaływań akustycznych na tereny podlegające ochronie przed hałasem. Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na potrzeby ewentualnego rozszerzenia lotniska w kierunku wschodnim możliwe jest wyłącznie po stwierdzeniu braku przewidywanych ponadnormatywnych oddziaływań wynikających z funkcjonowania lotniska na tereny miejscowości Pisanica. Wszelka działalność inwestycyjna w tym obszarze, zgodnie z głównym założeniem rozwoju gminy, powinna być oparta na zasadach rozwoju zrównoważonego.**

11) JĘDRZEJKI - W granicach określonych na rysunku studium powinien nastąpić rozwój funkcji rekreacji indywidualnej. Przewidywany rozwój funkcjonalno-przestrzenny wsi. Elementem do rozwiązania w planie powinno być:

- prawidłowe rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej,
- określenie uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony walorów przyrodniczych w sąsiedztwie jeziora Białego i Stackiego, w tym określenie zasad gospodarki przestrzennej w jej obszarze oraz zasięgu strefy ochronnej jezior ustalonej na podstawie rozporządzenia w sprawie obszaru chronionego krajobrazu,
- zabezpieczenie publicznego dostępu do brzegu jezior,
- wyznaczenie terenów pod lokalizację pól namiotowych, campingu, przystani wodnej itp. a poza strefą ochronną jezior, obszarów przeznaczonych pod zabudowę rekreacji indywidualnej oraz obiektów turystycznej bazy noclegowej.
- umożliwienie przekształceń istniejącej zabudowy rolniczej na cele turystyczne i rekreacyjne,
- określić zasady kształtowania zabudowy uwzględniające uwarunkowania dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz stanowisk archeologicznych,
- określenie uwarunkowań dla występujących tu zasobów kruszywa naturalnego w obszarze przyjeziornym.

Jednym z najważniejszych zadań planu będzie stworzenie dogodnych warunków do aktywizacji gospodarczej tego terenu ukierunkowanej na rozwój turystyki z zachowaniem zasady rozwoju zrównoważonego. Położenie wsi na „przesmyku” między dwoma z „jezior rajgrodzkich” umożliwi rozwój turystyki i sportów wodnych.

2.11. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

W dotychczasowej strukturze funkcjonalnej gminy Kalinowo, dominującą rolę odgrywała gospodarka rolna. Analiza uwarunkowań opisanych w pierwszej części Studium potwierdza generalnie utrzymanie rolnictwa – jako wiodącej funkcji rozwoju gminy. W odniesieniu do terenów o predyspozycjach do rozwoju turystyki, polityka przestrzenna gminy preferować będzie kierunki przekształceń obszarów, obiektów i aktywności mieszkańców na potrzeby rozwoju turystyki i rekreacji.

W obszarach, gdzie walorom turystycznym wsi towarzyszą znaczne obszary gleb o wysokiej bonitacji (wieś Łoje i Kucze) o zakresie przekształceń decydować powinna analiza ekonomiczna. Dominująca funkcja produkcji rolnej wynika bezpośrednio z naturalnych predyspozycji gminy. Należą do nich:

- jakość użytków rolnych, czyli występowanie dużych i zwartych kompleksów żyznych gleb szczególnie w części północnej,
- struktura użytkowania gruntów – 69,2% powierzchni gminy zajmują użytki rolne, w których ok. 18% stanowią trwałe użytki zielone,
- struktura władania użytkami rolnymi – na ogólną powierzchnię użytków rolnych wynoszącą: 19687 ha, grunty indywidualnych gospodarstw rolnych zajmują ponad 50% i wielkość ta wzrasta,
- struktury powierzchniowej gospodarstw rolniczych – średnia wielkość gospodarstwa wynosi 15,24 ha – spośród 1078 gospodarstw rolnych 775 ma powierzchnię mniejszą niż 15 ha, natomiast 303 większą.

Dotychczasowa produkcja rolna w gospodarstwach indywidualnych ma charakter wielokierunkowy – równocześnie prowadzona jest produkcja roślinna i zwierzęca. Wyjątkiem są duże wyspecjalizowane gospodarstwa.

Zasady rozwoju rolnictwa w strefie A o funkcji rolniczej:

- ochrona kompleksów gleb o wysokiej bonitacji przed nierolniczym zagospodarowaniem,
- zachowanie rolniczego użytkowania gruntów przydatnych rolniczo,
- ochrona wartości produkcyjnych gleb organicznych poprzez właściwą gospodarkę pastwiskowo-łąkarską,
- ograniczanie inwestycji poza terenami zwartej zabudowy wsi.
- koncentracja nowej zabudowy w granicach wsi z dążeniem do zwiększenia zwartości układów osadniczych zamiast rozwoju liniowego wzdłuż dróg,
- dopuszczenie nowej zabudowy zagrodowej w granicach wsi,
- dopuszczenie nowej zabudowy kolonijnej dla potrzeb gospodarstw rolnych o powierzchni większej niż średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie,
- preferencyjny rozwój inwestycji związanych z obsługą rolnictwa,

- zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo.

Zasady rozwoju rolnictwa w strefie B o funkcji rolniczej, turystycznej i rekreacyjnej:

- ochrona dużych, zwartych kompleksów gleb o wysokiej bonitacji przed nierolniczym wykorzystaniem i zabudową,
- dopuszczenie zmian przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze na obszarach przeznaczonych do rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej,
- ochrona istniejących zagajników i stawów śródpolnych,
- przeciwdziałanie gradzeniu terenów rolniczych w bezpośrednim sąsiedztwie brzegów wód powierzchniowych poprzez stanowcze egzekwowanie przepisów prawa,
- przeciwdziałanie spływom substancji biogennej do wód powierzchniowych poprzez wprowadzenie pasów trwałej szaty roślinnej przy brzegach,
- zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo – umożliwianie zalesiania gruntów klasy o niskiej wartości bonitacyjnej,
- koncentracja nowej zabudowy w granicach zwartej zabudowy wsi z dążeniem do zwiększenia zwartości układów zamiast rozwoju liniowego wzdłuż dróg,
- dopuszczenie przekształceń istniejących budynków i zagród rolniczych na cele turystyki i rekreacji ze szczególnym uwzględnieniem obiektów posiadających wartości kulturowe.

2.12. Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej

Na terenie gminy Kalinowo występują lasy ochronne oraz lasy gospodarcze, które znajdują się w granicach Nadleśnictwa Ełk. Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu głównymi szansami obszaru Nadleśnictwa Ełk są:

- unikatowe walory środowiska przyrodniczego dające możliwości rozwoju turystyki, rolnictwa ekologicznego oraz agroturystyki,
- występowanie terenów sprzyjających rekreacji oraz wypoczynkowi,
- szczególne cechy klimatu, związane z położeniem w granicach Zielonych Płuc Polski.

Spośród lasów o szczególnych walorach przyrodniczych na terenie gminy Kalinowo znajdują się między innymi: ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące, lasy wodochronne oraz lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności, ekosystemy rzadkie i zagrożone. Na terenach lasów o szczególnych walorach przyrodniczych obowiązują szczególne zasady gospodarowania. Funkcje pełnione przez poszczególne lasy determinują wszelkie czynności gospodarcze prowadzone na ich terenie. Zdecydowaną większość powierzchni zajmują lasy gospodarcze, w których celem jest produkcja surowca drzewnego.

Istotnym aspektem jest przestrzeganie zasad obowiązujących na terenie obszarów chronionego krajobrazu, w granicach których obowiązują między innymi następujące ustalenia:

- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych, niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania,
- zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych,
- zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych,
- wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i projektowane ścieżki edukacyjno-przyrodnicze.

W ramach prowadzonej leśnej przestrzeni produkcyjnej, oprócz wyznaczonych na rysunku studium obszarów przeznaczonych na dolesienia, w zależności od potrzeb (za względów przyrodniczych bądź gospodarczych) dopuszcza się zalesienie innych terenów bez konieczności zmiany studium.

2.13. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

W granicach administracyjnych gminy występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi określone w Studium ochrony przeciwpowodziowej sporządzonym przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, Zarząd Zlewni w Giżycku. W granicach obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych na rysunku studium obowiązują przepisy dotyczące prawa wodnego. W granicach administracyjnych gminy nie występują obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych.

2.14. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W granicach administracyjnych gminy nie występują obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Dla terenów górniczych, w zależności od potrzeb, sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w którym określa się obiekty lub obszary, dla których wyznacza się filar ochronny.

2.15. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

W granicach administracyjnych gminy nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych w rozumieniu przepisów o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

2.16. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Na terenie gminy nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

2.17. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

W granicach administracyjnych gminy nie występują tereny zamknięte oraz nie wyznacza się stref ochronnych.